Alp (2) 12766

This weekly newspaper was mailed on
Tuesday, June 15, 2004

PM 40012376 R09408

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 24 (2831) 2004 JUNE-BIRŽELIS 15 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS – LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ON L5C 1T3 CANADA • www.tzib.com Nr. kaina – $1

Kalbu kaip noriu...

"Maža garbė svetimomis kalbomis kalbėti – didi gėda savosios gerai nemokėti" - tai posakis, kuris kaip maldelė būdavo kartojamas nepriklausomos Lietuvos mokyklose 1918-1940 metų laikotarpiu.

Ar šių dienų nepriklausomoj Lietuvoj galėtų būti priimtinas šis posakis? Keistas klausimas, kuris, rodos, iš viso neturėtų būti keliamas. O vis dėlto šiandieninėj Lietuvoj gimtosios kalbos reikalai kelia rūpesčių. Pirmiausia – per menka pagarba savajai valstybinei kalbai. Gal ir per menkas pasigilinimas, kas iš viso yra kalba? Girdi, kaip susišnekėsi, taip gerai. Liūdna. Jei V. Kudirkos laikais dėl nežinojimo kalba buvo atmiešta slavizmais, tai šiandien ji žargoninama dėl per didelio "žinojimo". Mat jeigu jau mes apsišvietę vakariečiai, tai kaipgi vadovą kitaip pavadinsi, jeigu ne "lyderiu". O biblioteka turi būti "nacionalinė", ne valstybinė, nes anglas nežinos, kas ta valstybinė ir t.t. Ir kas besuskaičiuos kiek tų anglicizmų brukama? O kodėl, turbūt nė patys gerai nežinome. Svarbu kažkuo dėtis, demonstruoti kalbinę pažangą. Bet vargu ar pagalvojame, kad tai primena elgetą, svajojusį tapti ponu, ir kai tos svajonės niekada neišsipildė, tai vargšelis bent skrybėlę užsidėjo... Vaikymasis kažko, ko iš tikrųjų vaikytis nereikėtų, tautoje sukelia nepasitenkinimą, pasigirsta priekaištų, kad savosios kalbos saugojimo srityje žmonių išrinkta valdžia nieko nedaro, nebaudžia tų, kurie viešai darko kalbą, nekreipia dėmesio į pagrįstas ir rimtas kalbininkų pastabas bei patarimus. Žurnalas *Gimtoji kalba* konkrečiais pavyzdžiais nurodo, kas klysta, kas ir kaip taisytina, kviečia viešakalbius atsisakyti žargonų. Tačiau viso to nepaisymas sudaro gana liūdną išvadą: savos kalbos menkintojai ir darkytojai negali būti tėvynės mylėtojai, nes kalba ir tauta iš esmės yra vienas junginys – pirmiausia iš kalbos atpažinsi tautybę. Kalbos darkymas – tai spjūvis į tautos veidą.

Šiemet minėdami spaudos atgavimo šimtmetį, šiam garbingam jubiliejui prisiminti bendromis jėgomis turėtume pastatyti ypatingą paminklą. O tas paminklas tai būtų visų lietuvių pažadas stengtis išlaikyti savo kalbą gražią, gryną, iš jos vartojimo išmetant nereikalingus barbarizmus ir kuriant lietuviškus naujadarus, kai to prireikia. Šitokiai veiklai galbūt reikėtų sudaryti kelerių metų planą, įjungiant ir besimokantį jaunimą, ypatingą dėmesį kreipiant į žiniasklaidininkus, kurių nemaža dalis nesistengia pasitaisyti, mokytis, nenori bendradarbiauti su kalbos žinovais, stačiai ignoruoja bet kokias kritikas ar pastabas. Susidaro įspūdis – "ką jūs man, aš kalbu kaip noriu"... Toks nelemtas užsispyrimas tikrai apgailėtinas reiškinys, sukeliantis gėdą ne tik jiems, bet ir valstybės vadovams. Stebint tokią absurdišką būklę, prieš akis iškyla labai nemiela priešprieša: tauta niekada neturėjo tiek daug aukštuosius mokslus baigusių lituanistų, humanitarų, istorikų, kalbininkų, akademikų – ir tiek daug rūpesčių dėl savos kalbos. V. Kudirkos laikų mažamoksliai mylėjo savo kalbą ir savo kraštą, knygnešiai kentėjo Sibiro tremtį. Toji tautos istorijos dalis visiems laikams turėtų tapti pavyzdžiu ir pasididžiavimu. Ir ne tik tai. Ta istorijos dalis kaip jautri sąžinė turėtų kontroliuoti mūsų veiksmus ir nuosprendžius. Ką sugadino sovietinės okupacijos laikotarpis, reikia pataisyti; kas iš svetur mums nepriimtino braunasi, reikia sulaikyti. Tik šitaip nusiteikus ir įsipareigojus kalbos apsauga bus labiau užtikrinta. **Č.S.**

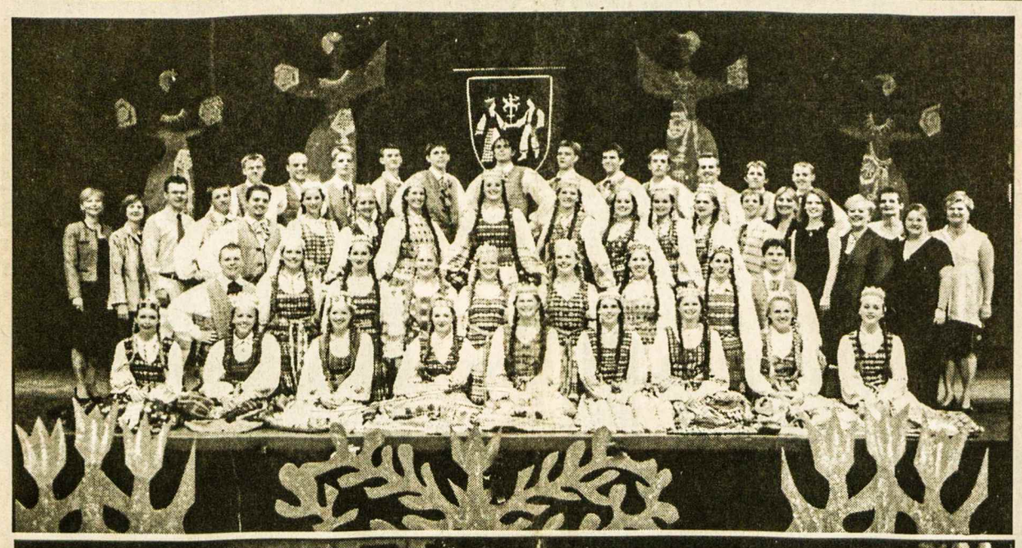

Toronto lietuvių jaunimo ansamblis "Gintaras" su vadovėmis. Apačioje – gintariečiai šoka savo metinėje šventėje š.m. birželio 6 d. Anapilio sodybos salėje Nuotr. D. R. Puterių

MAŽOJI ŠOKIŲ ŠVENTĖ

Metinis Toronto gintariečių koncertas

Viešaisiais trijų lietuvių kartų suėjimais ir pasirodymais, o gal išeivijoje ir "šokančia lietuvybe", galima būtų pavadinti tautinių šokių šventes bei pavienių sambūrių ar grupių koncertus.

Vienas tokių įvyko Toronte (Mississaugoje), kur tradicinį pavasarinį savo koncertą "Pašokdinsiu vidury ratelio" š.m. birželio 6 d., 4 val.p.p. didžiojoje Anapilio sodybos salėje atliko jau kitąmet auksinį veiklos jubiliejų švęsiantis Toronto "Gintaras", vadovaujamas Ritos Karasiejienės, kuri jau daugelį metų, perėmusi neblogą pradžią iš savo vyro Juozo, labai stropiai ir atsidėjusi puoselėja lietuvių tautinių šokių kultūrą išeivijoje. Ji ir jos talkininkės-mokytojos bei jų padėjėjos (A. Bubulienė, V. Tirilienė. R. Birgiolienė, V. Hayes, R. Yčienė, G. Kalendrienė, L. Kaminskienė ir mkt. R. Jonušonis) buvo pagerbti įteikiant jiems gražių gėlių puokštes.

Prisirinkus pilnai salei šokėjų tėvų, senelių, draugų, rėmėjų bei svečių, programos pranešėjai V. Benotaitei tarus pradinį žodelį, kažkur dainuojant ir grojant (garsajuostė?), puošniais tautiniais drabužiais mirguliuojantys pasirodymai pradėti šokiu "Labas vakaras, sveteliai" (chor. L. Kisielienės, muz. A. Lapinsko). Nuoširdų džiaugsmą bei idiliško atspalvio nuotaikas išreiškiantį šokį (bent man taip atrodė), net nespėjus pirmam šokiui gerai paploti, tuoj jį pakeitė judresnis "Lietaus lašiukai" (chor. D. Pilibienės, muz. J. Barkausko), o jau S. Baltrušaičio "Kūmai", po jo Folklorinė pynė ir polka "Mažylė" vis plojančius ir dėmesį nepraradusius žiūrovus atvedė iki daugiau visiems žinomos "Blezdingėlės" (chor. J. Lingio, harm. E. Pilypaičio). Ilgesingą mergaičių romantiką pakeitė Petkevičiaus Polka – lietuvių liaudies ratelis, iš tolimos praeities per kartų kartas atėjęs į šitą salę, kad nepamirštume, kaip mūsų senoliai džiaugdavosi, kiek tos linksmybės jiems reikėjo... Visa tai tartum papildė ir patvirtino šokisdaina "Šitam dideliam būry" (chor. J. Gudavičiaus, muz. L. Abariaus. O vaikai "Noriu miego" rateliu atitrepsėjo pirmąją koncerto dalį.

Per pusvalandžio pertrauką kas bandė laimę loterijose, kas gurkšnojo "Švyturio" alų, kas vyną, kas pasivaikščiojo lauke, pasidalino įspūdžiais apie matytus šokius ir skoningai papuoštą salę, apie gausų "Gintarą" (apie du šimtus narių) ir jo įnašą lietuvybei... Nėra abejonės, kad po atokvėpio (ir šokėjams, ir žiūrovams) buvo vėl malonu sugrįžti į savo vietas. Antroji koncerto dalis pradėta J. Lingio (muz. J. Švedo) "Jievaro tiltu", ant kurio ramiai "pasivaikščiojo" vyresniųjų veteranų būrelis, rodantis, kad sykį pradėjęs šokti nebegali sustoti. Dar nespėjus jiems gerai paploti, sumirguliavo "Rolenderis" (chor. T. Kalibataitės, muz. A. Klovos). Tai daugeliui rečiau matomas šokis, turbūt ieškantis naujų judesio, ritmo bei išraiškos formų, bet kartu pristatantis ir tautos požiūrius bei būdą. Po šito "Abrūsėlis" (chor. J. Danio, harm. J. Lechavičiaus) ir vyriškas "Pakeltkojis" (chor. J. Lingio, muz. J. Švedo) pasirodė kaip "savi", mat ne tik dažniau matomi, bet kažkaip lyg labiau ir pagaunantys savo technika ir atlikimu.

Kaimo kapela (J. Balaišis, R. Melkienė, T. Pabrėža, V. Ramanauskas) "vairavusi" šokėjus, leido jiems atsipūsti – atliko valso taktu nuskambėjusį muzikinį įtarpą. Tartum tai buvo įžanga į populiarųjį "Malūną" (chor. K. Marijošienės, harm. J. Zdanio), visada susilaukiantį plojimų taktan, kuris neleidžia suabejoti šokėjų miklumu, tiksliu vienodumu ir linksmumu. Šitokį džiūgesį nuplojus, pasirodė "Žirklės" (chor. V. Buterlevičiaus, muz. A. Klovos) su ilgomis lazdomis, kurios irgi "šoko", nes reikėjo jas suvaldyti ir simbolizuoti. Tai kažkas naujo ir įdomaus, rodančio kūrybinius siekius. Taip įsisiūbavus prireikė ir "Pasiutpolkės" (chor. J. Lingio, muz. J. Švedo). Na, o pabaigai kone tradicija tapusia tokių koncertų užsklanda visos grupės trenkė "Subatėlę" (chor. J. Vaičiūnienės, muz. J. Švedo). Kapelos taktai susiliejo su žiūrovų plojimų taktais, tartum visa salė būtų šokusi... Tuo viskas ir pasibaigė, o atspausdintoje programoje skaitome "finalas". Tikriausiai tas žodis tyčia įdėtas, kad prisimintume, kaip nelengva kovoti su svetimžodžiais...

"Gintaro" komiteto pirmininkė ir šio koncerto vadovė Rasa Kurienė pristatė garbės sve-

(Nukelta į 2-rą psl.)

RŪTA ŽILINSKIENĖ, KLB krašto valdybos pirmininkė (kairėje) įteikia stambios paramos čekį "Gintaro" ansamblio vadovei RITAI KARASIEJIENEI (dešinėje) po koncerto "Pašokdinsiu vidury ratelio" š.m. birželio 6 d. Anapilio sodybos salėje. Nuotraukoj šalia R. Karasiejienės – "Gintaro" k-to pirmininkė RASA KURIENĖ Nuotr. D. R. Puterių

KANADOS ĮVYKIAI

Žuvusiųjų pagerbimas

Prieš 60 metų iš visų šiaurės Prancūzijoje išsikėlusių 150, 000 sąjungininkų karių, 18,000 buvo kanadiečiai. Pirmąją išsikėlimo dieną (D-Day) 359 kanadiečiai žuvo, 574 buvo sužeisti ir 47 paimti nelaisvėn. Prie pat išsikėlimo kranto esančiame Arromanches miestelyje Kanados gubernatorė Adrienne Clarkson, ministeris pimininkas Paul Martin, kartu su Anglijos karaliene Elizabeth II, JAV prezidentu G.W. Bush, Prancūzijos prezidentu Jacques Chirac, Rusijos prezidentu Vladimir Putin ir kitų valstybių vadovais dalyvavo šio istorinio įvykio paminėjime. Pirmą kartą pasirodė ir Vokietijos vyriausybės kancleris H. Schroeder. Anglijos karalienė savo kalboje kreipėsi į kanadiečius, kurie priešo grasinamai Anglijai pagelbėti, palikę saugius namus, per Atlantą atvyko kovoti už Europos laisvę. Ir už tai dabartinė ir ateities kartos dėkos visiems kanadiečiams, kurie prisidėjo prie šio žygio. Kanados ministeris pirmininkas Paul Martin pažadėjo kritusiems kariams, kad "mes (kanadiečiai) visuomet grįšime į šią tragišką, bet triumfuojančią vietą paminėti tironijos užbaigos ir laisvės atgimimą". Normandijos laukuose yra palaidoti 5,400 iš visų 42, 000 Kanados karių, žuvusių Antrojo pasaulinio karo metu.

Bedarbių skaičius Kanadoje sumažėjo darbo rinkai pareikalavus 56,000 asmenų, kurių dauguma tapo pilnalaikiais darbininkais. Statyboms ir pramonei darbininkų pareikalavimas buvo ryškiausia gegužės mėnesio bedarbių mažėjimo priežastis. Krito kultūros, pramogų ir turizmo darbuotojų skaičius. Mažiausiai bedarbių yra prerijų provincijose, o daugiausia – Atlanto pakraščio provincijose. Ontario ir Kvebeko provincijos laikosi vidurkio, apie 7,2%, kuris yra žemiausias nuo 2001 metų. Ryšium su kylančia ekonomija, Kanados bankai šiam rudeniui planuotą palūkanų kėlimą žada atkelti į ankstesnę datą. Visų keturių Atlanto pakraščio provincijų ministeriai pirmininkai susirinks birželio 21 d. bendram pasitarimui, kuriame bus gvildenami bedarbystės reikalai ir galimos federacinės valdžios nuolaidos dėl tų provincijų Atlanto pakraščiuose gręžiamų alyvos versmių apmokestini-

(Nukelta į 6-tą psl.)

Savaitė Lietuvoje

Pirmą ratą laimėjo V. Adamkus

Pirmajame pirmalaikių prezidento rinkimų rate laimėtoju tapo buvęs prezidentas Valdas Adamkus, pralenkęs Valstiečių bei Naujosios demokratijos partijų sąjungos kandidatę Kazimierą Prunskienę. Už V. Adamkų balsavo miestų gyventojai, o K. Prunskienę palaikė Aukštaitijos ir Žemaitijos rajonų gyventojai, skelbia BNS-ELTA-DELFI.Antrasis rinkimų ratas įvyks po dviejų savaičių – birželio 27 d.

Pagal išankstinius balsavimo rezultatus, kuriuos skelbia Vyriausioji rinkimų komisija (VRK), už V. Adamkų balsavo 30.85% rinkėjų, o už K. Prunskienę – 21.35% balsavusių. VRK duomenimis, birželio 13 d. balsavo per 46% visų balso teisę turinčių gyventojų.

Darbo partijos ir Tėvynės sąjungos remtas buvęs eurodeputatas Petras Auštrevičius liko trečioje vietoje, surinkęs 19.33% balsų. Naujosios sąjungos kandidatė, socialinės apsaugos ir darbo ministerė Vilija Blinkevičiūtė gavo 16.62% balsų. Paskutinis liko socialdemokratų kandidatas, laikinasis seimo pirmininkas Česlovas Juršėnas, surinkęs 11.91% rinkėjų balsų.

P. Auštrevičius pranešė, antrame rate remsiąs V. Adamkų. K. Prunskienė tikisi Rolando Pakso paramos. Oficialūs antrojo rinkimų rato rezultatai bus paskelbti liepos 2 d.

Aptarė istorinį teisingumą

Rygoje birželio pradžioje Latvijos istorinio teisingumo komisija ir Latvijos universitetas surengė tarptautinę konferenciją, kurioje dalyvavo visų Baltijos valstybių istorinio teisingumo komisijų vadovai ir tyrėjai, Rusijos, Švedijos, JAV mokslininkai ir veikėjai. Kaip praneša BNS-LGTIC, susitikime buvo aptarta galimybė paskatinti Vakarus sovietinį okupacinį režimą ir totalitarinio komunizmo ideologiją pripažinti tokiu pat Antrojo pasaulinio karo blogiu, kaip ir nacių. Lietuvos ir Latvijos atstovai sutarė, jog veikiant kartu būtų galima stipriau paremti Europos parlamento narių iniciatyvas priimti rezoliuciją, smerkiančią totalitarinio komunizmo ideologiją ir sovietinio režimo nusikaltimus. Šiuo metu Europos tarybos parlamente svarstomas projektas dėl nepriklausomos komisijos sudarymo, kuri įvertins tuos nusikaltimus.

Pasirašė URM ir JT projektą

Lietuvos užsienio reikalų ministeris Antanas Valionis ir Jungtinių Tautų koordinatorė bei JT vystymo programos (JTVP) įgaliotoji atstovė Lietuvoje Cihan Sultanoglu pasirašė Lietuvos URM ir JTVP parengtą projektą "Lietuvos kaip valstybės donorės gebėjimų stiprinimas". Projekto tikslas yra sustiprinti Lietuvos administracinius gebėjimus koordinuoti bei vykdyti plėtros ir pagalbos politiką, supažindinti valstybines institucijas, privatų sektorių, nevyriausybines organizacijas, žurnalistus, akademinę visuomenę su šios politikos tikslais bei poreikiais.

Plėtros ir pagalbos politika siekiama garantuoti taiką, ekonominį augimą ir socialinį stabilumą pasaulyje, mažinti skirtumus tarp išsivysčiusių ir besivystančių valstybių, įjungti jas į pasaulio ekonomiką. Lietuva jau teikia pagalbą kaimyninėms bei Kaukazo valstybėms, remiantis 2003 m. nutarimu dėl plėtros ir pagalbos politikos.

Ne didžiausi sukčiai

ELTA-LGTIC praneša, kad gegužės 31 d. įvyko laikinojo prezidento Artūro Paulausko pasitarimas su Generalinės prokuratūros, Finansinių nusikaltimų tarnybos, Valstybės kontrolės, Finansų ministerijos vadovais dėl Europos sąjungos (ES) struktūrinių fondų panaudojimo priežiūros. Generalinio prokuroro Antano Klimavičiaus teigimu, Lietuva neišsiskiria iš kitų valstybių dėl sukčiavimo panaudojant ES fondų lėšas. Dar prieš metus 24 prokurorai iš Generalinės ir apygardų prokuratūrų pradėjo specializuotis lėšų panaudojimo skaidrumo tikrinime. Keletas skandalų ir abejonės dėl Valstybinės mokėjimų agentūros veiklos buvo kilę dėl anksčiau gautų ES SAPARD lėšų panaudojimo. Yra pradėta 13 ikiteisminių tyrimų dėl ES lėšų panaudojimo.

Finansų ministeris Algirdas Butkevičius tvirtino, jog agentūrai šiais metais teks perskirstyti apie 800 mln. litų žemės ūkiui, o visą ES struktūrinių fondų paramą Lietuvai sudaro apie 1.6 bln. litų. Ministerio teigimu, Valstybinei mokėjimų agentūrai reikėtų sustiprinti vidaus revizijos sistemą, aukščiausią valdymo grandį – įsteigti pavaduotojo poziciją, kuris rūpintųsi rizikos valdymo sistemos veikimu ir tobulinimu, aktyviau bendradarbiautų su teisėsaugos institucijomis.

Rinkimams išleistos sumos

ELTA-LGTIC žiniomis, septynios iš dvylikos rinkimuose į Europos parlamentą dalyvaujančių partijų savo reklamoms, rodomomis per televiziją, per kelias savaites išleido arti milijono litų. Kandidatai į prezidento pareigas tam tikslui išleido apie 1.5 mln. litų.

"Gallup" firmos duomenimis, daugiausia išleido konservatorių ir Darbo partijų remiamas kandidatas Petras Auštrevičius (400,000 litų), kiti – mažiau: Č. Juršėnas - 397,000 litų, V. Blinkevičiūtė – 365,000 litų, V. Adamkus – 208,000 litų, K. Prunskienė – 98,000 litų. Sumos pateiktos Vyriausiajai rinkimų komisijai (VRK) pagal oficialius TV reklamų įkainius. Tikros suderėtos sumos gali būti mažesnės. Iš partijų, kandidatuojančių į Europos parlamentą, daugiausia skyrė Naujoji sąjunga (socialliberalai) – apie 404, 000 litų. Darbo partija – 261, 000, Valstiečių ir Naujosios demokratijos partijų sąjunga – apie 80,000 litų. **RSJ**

Šiame numeryje

Kalbu kaip noriu...
Savos kalbos darkytojai negali būti tėvynės mylėtojai

Mažoji šokių šventė
Štai lietuvių vaikai per šokį išgyvena savo tapatybės pojūtį

Lietuva rinkimų sūkuryje
Per 14 metų visos vyriausybės ignoravo paprastą žmogų

Requiem kovotojui
Naujokaičio reikšmė lietuvių tautai glūdi jo rezistencinėse pastangose

Nulūžo žydinti vyšnios šakelė...
Į jam parodytą pagarbą atsakydavo jautriais eilėraščiais

Visas gyvenimas muzikai ir dainai
Persigalvojo ir nutarė nuo caro kariuomenės pabėgti į Ameriką

Ekstrasensai mano gyvenime
Žmogus dėl staigaus gyvūnėlių žviegimo sumišo

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672 FAX 905 290-9802 E-mail: tevzib@pathcom.com
www.tzib.com
Agreement No. 40012376 PAP Registration No. 09408. CPM 1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai". REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius, G. Gaižutienė. Metinė prenumerata – $50, rėmėjo – $60, garbės – $70. Oro paštu į užjūrius – $170, paprastu paštu – $60. Amerikoj – JAV dol. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. Subscriptions: regular $50.00, patron $60.00, sponsor $70.00 per year. Airmail overseas – $170, regular mail overseas – $60. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation dept. 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3.

We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada, through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs.

Varnių dainininkės Lietuvos seime gegužės 7 d. dainavo Varnių vyskupystės muziejaus rodinių pristatyme
Nuotr. R. Jonaitienės

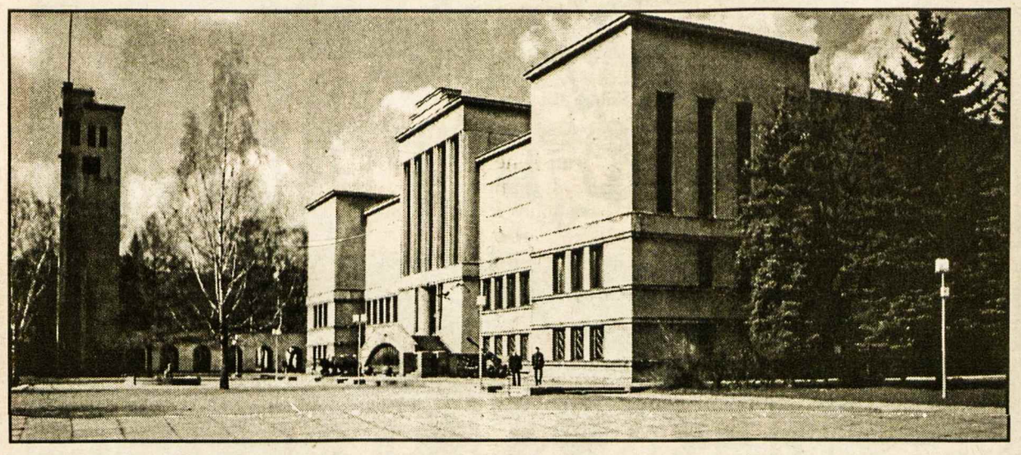

Vytauto Didžiojo karo muziejus Kaune. Išorei sutvarkyti reikia 1 milijono litų, požeminei auto aikštei – 80 mln. litų
Nuotr. V. Pačkausko

RELIGINIAME GYVENIME

Vilniaus arkivyskupijos Katechetikos centras šiais 2003-2004 mokslo metais 44 mokytojams surengė seminarą apie Lietuvos tradicines religines bendruomenes ir bendrijas. Trijose sesijose pedagogai klausėsi paskaitų ir pabendravo su tų bendrijų atstovais. Apie žydų tradicijas ir gyvenimo būdą pasakojo centro vadovas S. Alperavičius. Karaimų tikėjimą ir problemas pristatė K. Firkovičiūtė, o apie brolių krikščionių tikėjimą ir bendrystę Kristuje kalbėjo stačiatikių arkivyskupo sekretorius V. Karikovas bei Evangelikų liuteronų reformatų kun. A. Kvedaravičius. Susipažinta su Vilniuje esančiais tradicinių religijų maldos namais. Projekte "Drauge kelyje" dalyvavo 9-11 klasių moksleiviai iš 17 Vilniaus arkivyskupijos dekanatų mokyklų. Jo tikslas – moksleiviams padėti tolerantišku žvilgsniu matyti šalia gyvenančius kitataučius ir kitatikius kaimynus. Projekto laimėtojai buvo trijų mokyklų moksleiviai, apdovanoti šventėje, kuri prasidėjo ekumeninėmis pamaldomis Šv. Kazimiero šventovėje ir baigėsi agape Vilniaus arkivyskupijos sielovados centre.

Kaišiadorių vyskupijos vėjo elektrinė Vydmantuose iškilmingai pašventinta balandžio 15 d. Pirmoji Lietuvoje moderni vėjo elektrinė atidaryta Magdeburgo (Vokietija) ir Kaišiadorių vyskupijų bendradarbiavimo dėka. Elektrinę pašventino Kaišiadorių vyskupas Juozapas Matulaitis, iškilmėje taip pat dalyvavo Telšių vyskupas Jonas Boruta, SJ, bei Magdeburgo vyskupijos atstovai kun. Teodor Stolpe ir kun. Reinhold Pfafferod, Lietuvos ūkio viceministeris, AB "Lietuvos energija" generalinis direktorius, Kretingos rajono meras ir kiti svečiai. Magdeburgo vyskupija 2000 m. rugpjūčio mėnesį pasiūlė vėjo elektrinės projekto idėją Kaišiadorių vyskupijai, kaip geriausiai atspindintis krikščioniško verslo įvaizdį.

Maldininkų iš visos Europos kelionė į "dvasinę Europos širdį", kaip ją pavadino popiežius Jonas Paulius II, Šv. Jokūbo katedrą Santiago de Compostela vyko balandžio 17-24 d.d. Kelionėje, kurioje dalyvavo apie 300 maldininkų, tarp jų 40 vyskupų iš 25 Europos valstybių, prasidėjo nuo Siloso dominikonų vienuolyno. Balandžio 21-23 d.d. Santiago de Compostela vyko Europos atstovų kongresas *Atverkime širdis: katalikų atsakomybė už Europos integraciją.*

Kongrese buvo patvirtinti solidarumo ir ekumenizmo įsipareigojimai. Po to dvi dienas vyko Europos sąjungos valstybių vyskupų konferencijos (COMECE – *Commissio Episcopatum Comunitatis Europensis*) visuotinis susirinkimas. Laiške Šventajam Tėvui dalyviai išreiškė savo įsitikinimą, kad krikščionybės paminėjimas būsimosios ES Konstitucijos preambulėje būtų tinkamas dvasinio bei religinio Europos paveldo pripažinimas. Susirinkime taip pat aptarti Europos parlamento rinkimai birželio 10-13 d.d. COMECE vyskupai kreipimesi pabrėžė būtinybę labiau puoselėti solidarumą tarp ES valstybių ir tautų, derybose vadovautis solidarumo dvasia, neišskirti "pirminės grupės" ar "Europos branduolio". Taip pat nurodyta, jog solidarumas ES viduje neturėtų paveikti įsipareigojimo padėti skurdžiausiems pasaulio žmonėms. Kelionėje ir konferencijoje dalyvavo Kauno arkivyskupo augziliaras vyks. Jonas Ivanauskas, Lietuvos vyskupų konferencijos generalinis sekretorius mons. Gintaras Grušas, seimo narė Irena Degutienė, Lietuvos šeimos centro vadovė Vijoleta Valantiejūtė, Lietuvos moterų vienuolijų aukštesniųjų vyresniųjų konferencijos atstovė ses. Ignė Marijošiūtė.

Kun. Juozo Zdebskio 75-ojo gimtadienio minėjimas buvo surengtas gegužės 8 d. Mindaugų parapijoje (Kalvarijos raj.). Mišias koncelebravo ir Sutvirtinimo sakramentą teikė Vilkaviškio vyskupas Rimantas Norvila bei vyskupai emeritai Juozas Preikšas ir Juozas Žemaitis MIC. Pamoksle vysk. Preikšas priminė kun. Zdebskio tragišką žūtį prieš 18 m. įvykusioje autoavarijoje. Jis per 34 kunigystės metus laikėsi nesavanaudiškos meilės Dievui ir artimui principo, buvo plačiai žinomas kaip pamokslininkas, rekolekcijų vedėjas, pogrindinės spaudos platintojas, Tikinčiųjų teisėms ginti katalikų komiteto narys, už savo veiklą persekiotas ir kalintas. Kun. Zdebskis lankydavo lietuvius katalikus įvairiose Sovietų Sąjungos vietovėse, kalinius, tremtinius, kariuomenėje tarnaujančius. Pasižymėjęs dideliu jautrumu vargšams, nuskriaustiems, į nelaimę patekusiems, stengėsi padėti visiems, kurie į jį kreipėsi. Jis įtrauktas į Katalikų Bažnyčios XX a. tikėjimo liudytojų sąrašą, sudarytą švenčiant 2000-ųjų krikščionybės metų jubiliejų. Jo gimtadienis buvo paminėtas ir jo tėviškėje prie Žaltyčio ežero, Naujienos kaime, kur prieš 5 metus pastatytas atminimo koplyt-stulpis.

Panevėžyje konferencija kunigams apie parapijinės bendruomenės plėtros galimybes ir gaires buvo surengta balandžio 19 d. Dalyvavo Panevėžio vyksupas Jonas Kauneckas. Ateitininkų federacijos pirmininkas Liutauras Serapinas kalbėjo apie ateitininkų veiklą, ragino kunigus dalyvauti stovyklose bei seminaruose kaip dvasios tėvams, nebijoti pasikliauti jaunimu projektų įgyvendinimui. Tarptautinės katalikų parapijų jaunimo federacijos kapelionas iš Ispanijos Alveira Vasquez pristatė Euroforumo idėją ir darbus, pareikšdamas, jog ateitininkai turėtų aktyviau įsitraukti į tarptautinę veiklą, nes jų organizacija ir jos patirtis yra svarbi Europai. Gyvenimo ir tikėjimo instituto administratorė Vilhelmina Raubaitė kalbėjo apie instituto vykdomus projektus, kursus parapijose, o dr. Andrius Spindžiūnas aptarė jo paskirtį – teologinės refleksijos jungtį su gyvenimu ir veikla, iš kurios kyla pastoracinės tarnystės. Vysk. Jonas Kauneckas pristatė 2003 m. finansinę ataskaitą. Vyskupijos metinė apyvarta siekė 1.8 mln. litų, o išlaidos sudarė 4.5 mln. litų, įskaitant visų parapijų išlaidas.

Lietuva rinkimų sūkuryje

VYTAUTAS P. ZUBAS

Nušalinus valstybės prezidentą Rolandą Paksą, Lietuvos laukia dar vieni rinkimai. Šiais metais buvo numatyti rinkimai į Europos sąjungos parlamentą birželio 13 ir Lietuvos seimo rinkimai spalio mėnesį. Taupumo sumetimais nutarta ES parlamento ir Lietuvos prezidento rinkimus rengti tą pačią birželio 13 dieną. Ar toks dviejų skirtingos paskirties suporavimas neatbaidys rinkėjų, pamatysime netrukus.

Nušalinimo procesas užtruko ilgiau nei jo iniciatoriai tikėjosi. Teismui nusprendus neleisti nušalintam prezidentui R. Paksui kandidatuoti, ieškota visoms partijoms priimtinio vieno kandidato. Pastangos buvo nesėkmingos. Neiškilo klausimas, ar tai buvo demokratiška, nes viskas vyko skubotai, ir iniciatoriai neturėjo laiko apsigalvoti. Pagaliau rinkiminė komisija įregistravo 5 kandidatus alfabetine tvarka: Valdas Adamkus, Petras Auštrevičius, Vilija Blinkevičiūtė, Česlovas Juršėnas ir Kazimiera Prunskienė. Nepartiniais save laiko Adamkus ir Auštrevičius, buvęs vyriausias derybininkas, atvedęs Lietuvą į Europos sąjungą.

Įdomi išeivijoje populiaros, dviem žirgais jojančios Lietuvos konservatorių-Tėvynės sąjungos būklė. Neturėdami savo kandidato, ketino paremti Adamkų, kuris kalbėjo, kad grumsis tik su R. Paksu Šiam iškritus, konservatoriai ketino remti Auštrevičių. Apsisprendimą turbūt paskatino seimo pradėta "Mažeikių naftos" ir Williams privatizavimo apklausa, kur figūruoja ne tik to meto konservatorių vyriausybė, bet ir to meto prezidentas.

Prieš keletą metų stebėjusiam JAV vykusią susidorojimo kampaniją su prezidentu Bill Clinton, įtarumą kėlė kaltinimų nelogiškumas ar dirbtinumas: vienam įtarimui nesudarius laukto įspūdžio Valstybės saugumo departamentas pateikdavo kitą: pradėję nuo ryšių su rusų mafija ir kišimusi į privatų verslą, nuėjo iki prezidento galių peržengimo. Clinton išsisuko dėl to, kad Amerikoje įstatymai nekaitaliojami pagal reikalą.

Lietuvoje neradus nuostatos, kad per apkaltą atstatydintas asmuo negali vėl kandidatuoti, seimūnai priėmė atitinkamą konstitucinę pataisą, kurią laikinasis prezidentas nedelsdamas pasirašė. Tai tik sustiprino įspūdį, kad visas šurmulys padarytas pakeist elitui nepatinkamą prezidentą. Britų spauda tai pavadino "konstituciniu perversmu".

R. Pakso šalininkai tokį seimo nutarimą apskundė konstituciniam teismui. Gegužės 25 teismas paskelbė sprendimą, kad kartą susikompromitavęs ir apkaltos keliu pašalintas asmuo nebegali kandidatuoti į tą pačią pareigybę. Taip pasibaigė ilgai užtrukusi saga, jaudinusi visą kraštą ir nedariusi garbės Lietuvos įvaizdžiui pasaulyje.

Tačiau sakoma, kad nėra to blogo, kad neišeitų į gera. Jau tą patį vakarą TV debatuose kandidatai į prezidento pareigybę sutiko, kad per 14 metų visos vyriausybės ignoravo paprastą žmogų: delsia su žemės grąžinimu, indėlių išmokom, atlyginimų ir pensijų padidinimu, kai krašte gerovė jau kelinti metai kyla. Socialinių reikalų ministerė Vilija Blinkevičiūtė pasiskundė, kad jos beveik 4 metus darbo prezidentas nepaklausė, kaip būtų galima pakelti pensijas. Lyg ir atsiliepdama į iššūkį, vyriausybė jau sekantį rytą pranešė, kad peržiūrės šių metų biudžetą ir socialiniems reikalams skirs daugiau kaip 200 milijonų litų.

Rinkimuose į Europos sąjungos parlamentą balsuojama ne už asmenį, o už partijos sąrašą. ES parlamente, turinčiame 732 atstovus, Lietuvai skirta 13 vietų. Nuostabą kelia kandidatų skaičius: 12 partijų sąrašai turi 242 pavardes! Tuo tarpu statistika rodo, kad daugiau kaip metus ES parlamente Lietuvos atstovai 9 iš 13 nepratarė nė žodžio. Daugiausia kalbėjęs V. Landsbergis – 4 kartus.

Įdomiai tvarkoma ir šio naujo kūrinio informacija. LTV kas vakarą po žinių vieną valandą skiria Europos parlamento "šou" (naujas jau įsipilietinęs terminas). Pirmininkaujančio vadovaujami dviejų partijų atstovai su savo rėmėjų ir patarėjų būreliu diskutuoja. Valanda praeina kultūringai, ir žiūrovas pamato, ko galima ar negalima tikėtis ne tik iš ES parlamento, bet ir partijos vieno ar kito kandidato.

Lietuvių fondo kova su Bendruomene

Amerikos Lietuvių fondo suvažiavimas, kuriame išryškėjo abiejų organizacijų nesutarimai, tęsiami ir toliau

LAURYNAS R. MISEVIČIUS

Gegužės 8 d. prie Čikagos įsikūrusiame Pasaulio lietuvių centre rinkosi 41-ojo Lietuvių fondo suvažiavimo dalyviai – vienas po kito registravosi šios stambiausios išeivijos finansinius išteklius telkiančios organizacijos nariai, atstovavę ne tik LF, bet ir po visą kraštą išsibarsčiusiai JAV Lietuvių bendruomenei (LB).

Daugiau kaip prieš penkis dešimtmečius oficialiai įsteigta LB nuo pat pradžių stengėsi telkti lėšas tuometinės Sovietų Sąjungos sudėtyje atsidūrusios Lietuvos nepriklausomybės atkūrimui, rėmė visokeriopą lietuvišką veiklą užjūryje. Netrukus sumanyta organizuoti ir specialų fondą, kurio pagrindiniu uždaviniu turėjo tapti iš išeivijos gyvenančių tautiečių surinktų aukų užauginti tvirtą finansinį pagrindą ateities lietuvių kartoms.

1960-61 m. vyko ilgos diskusijos tarp vadinamojo "Geležinio vilko" fondo prie LB šalininkų ir alternatyviai siūlyto "Milijoninio fondo" steigimo. Galų gale buvo nutarta steigti Lietuvių fondą, kurį tvarkytų patys jam aukojusieji. 1962 m. kovo 14 d. toks "Lithuanian Foundation" buvo oficialiai įregistruotas kaip pelno nesiekianti finansinė institucija pagal Illinois valstijos įstatymus.

Tuoj pat ir labai vieningai pradėta aktyviai rinkti lėšas, vieną po kito skelbti Vasario 16-osios ir kitokių progų aukų vajus, ir per pirmuosius dvidešimt fondo gyvavimo metų (daugiausia veikiant per kelias dešimtis JAV LB apylinkių) pavyko sukaupti 2 milijonus dolerių. Vėliau Lietuvių fondas užaugo net iki 15 milijonų (2003 m. pabaigoje LF kapitalas siekė $15, 027,472), ir dabar kasmet iš jo lietuviškiems reikalams ne tik JAV, bet ir visame pasaulyje, skiriama apie 1 milijoną dolerių paramos.

Per pastaruosius keletą metų išryškėjo nesutarimai tarp šios organizacijos ir LB vadovų, vis karščiau vieniems prieš kitus buvo pasisakoma išeivijos spaudoje ir įvairių renginių metu. Pasak LF vadovų, 2003 m. jubiliejiniame 40-ajame LF narių suvažiavime absoliuti dauguma organizacijos narių (85%) pasisakė dėl savarankiškos LF veiklos ateities. Tai reiškė pritarimą LF tarybos siūlomiems naujiesiems įstatams, kurie neatitinka LB nuostatos, priešingos atsiskyrimui. Tuo tarpu LF vadovai, atrodo, griežtai nusprendė atsiriboti nuo savo ilgamečių bendraminčių bendruomenininkų, norėdami tolesnę fondo veiklą tvarkyti visiškai savarankiškai. Tam nepritardama JAV LB taryba ir krašto valdyba rėmėsi savo sąjungininkų užnugariu ir priešinga pozicija: pakeitus LF įstatus stambiausia išeivijos lietuvių bendruomenės pastangomis įsteigta lėšų telkimo organizacija gali tapti privačių kelių suinteresuotų asmenų kontroliuojamu fondu, kuris jau veiktų visiškai nepriklausomai nuo visuotinių LB direktyvų.

Šiais metais LF ir JAV LB "karas" atrodo pasiekė apogėjų – paskutinį mėnesį prieš praėjusio savaitgalio suvažiavimą kone kasdien išeivijos spaudoje mirgėjo įvairiausi pasisakymai už arba prieš tiek LB ir LF vadovybės poziciją, tiek ir labiausiai žinomus abiejų organizacijų vadovus. Atrodo, ginčuose turėtų gimti teisybė, tačiau, matyt, dar ilgai turėsime jos laukti. Ne itin konstruktyvus buvo ir pats šeštadienio suvažiavimas. Nors didelio JAV LB vadovų džiaugsmui naujų LF įstatų svarstymas ir buvo atidėtas iki kitų metų, o jiems tinkamai paruošti buvo nuspręsta sudaryti bendrą iš LB ir LF atstovų komisiją, didelių prošvaisčių abiejų žymiausių Amerikos lietuvių visuomeninių organizacijų kol kas konstruktyvioms deryboms nesimato...

Belieka tikėtis, kad lietuviškumas ir Lietuva laimės tik abiejų organizacijų bendradarbiavimu.

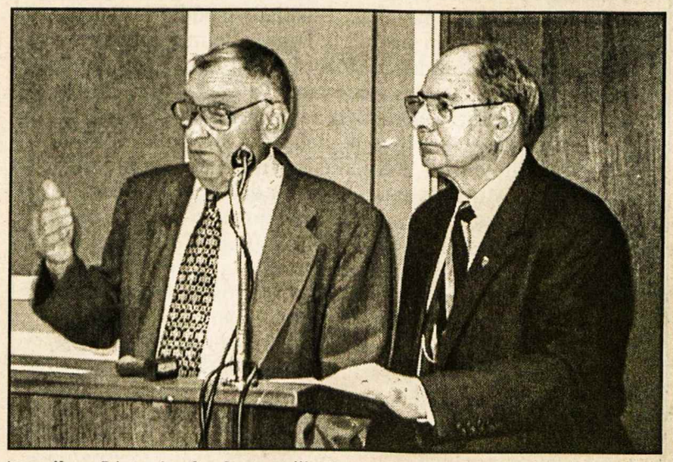

Amerikos Lietuvių fondo suvažiavimo prezidiumo pirmininkas – A. Ostis ir V. Kamantas
Nuotr. L. R. Misevičiaus

MAŽOJI ŠOKIŲ...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

čius iš Lietuvos – tris policijos pareigūnus ir keturias pareigūnes ir jų globėją Toronto policijos seržantą J. Gatavecką bei KLB krašto valdybos pirmininkę Rūtą Žilinskienę, kuri sveikino gintariečius ir apdovanojo juos stambia finansine parama (16,000 dol.), o A. Saplys "Paramos" vardu pridėjo dar 6,000. Tai konkretus ir naudingas "Gintaro" įvertinimas ir pagerbimas, besiruošiant šokėjams vykti į XII-tąją Tautinių šokių šventę. Programoje paskelbtą "Gintaro" ansamblio komitetą sudaro: A. Kaminskas, R. Kurienė, R. Saplys, A. Vanagas ir J. Vingelienė. Atskirame lapelyje padėkota rėmėjams, darbuotojams bei gintariečių šeimų nariams. Išskirtinės padėkos šį kartą susilaukė vienuolika organizacijų ir dešimt pavienių rėmėjų-mecenatų. Reikia manyti, kad šio gausaus suėjimo dalyviai, viskam pasibaigus, išsinešė kad ir ne po didelį džiaugsmelį – štai lietuvių vaikai per šokį ir draugystę, per suėjimus repeticijose, per bendras keliones ir išvykas išgyvena savo tapatybės pojūtį ir viešą kilmės išpažinimą. O tai jau gera ir reikšminga lietuviško kelio pradžia.

Č. Senkevičius

Amerikos Lietuvių fondo veikėjai – valdybos pirm. P. Kilius, tarybos pirm. dr. A. Razma suvažiavime
Nuotr. L. R. Misevičiaus

PADĖKA

A†A

ANELĖ BARŠAUSKIENĖ

mirė 2004 m. gegužės 27 d. Montrealyje, palaidota Šv. Jono lietuvių kapinėse, Mississaugoje, Ont.

Nuoširdžiai dėkojame Aušros Vartų parapijos klebonui kun. R. Birbilui už aukotas Mišias ir už giesmes Aušros Vartų parapijos chorui. Dėkojame kun. E. Jurgučiui, OFM, ir diakonui dr. K. Ambrozaičiui už apeigas prie karsto Šv. Jono lietuvių kapinėse.

Dėkojame visiems atsilankiusiems velionę palydėti į amžinojo poilsio vietą, už užprašytas Mišias ir nuoširdžias užuojautas. Nuoširdus ačiū už aukas skirtas velionės atminimui Aušros Vartų parapijai ir Prisikėlimo parapijos statybos vajui. Ačiū B. Stanulienei už taip skaniai paruoštus pusryčius ir ponioms už pyragus. Dėkojame R. Verbylai ir M. Povilaitienei, paaukojusiems savo laiką renkant aukas.

Esame dėkingi visiems, padėjusiems mums atsisveikinti su žmona ir mūsų mylima mama –

Vincas Baršauskas ir šeima

MIELAI MAMAI

A†A

LEONARDAI MITALIENEI-RADZEVIČIENEI

mirus, reiškiame užuojautą sūnui ROMUI MITALUI, seseriai BERNADETAI STALIORAITIENEI, visiem giminėm ir artimiesiem –

Vytas, Vida, Edis ir Andrius Paškai

A†A

PETRUI BUTĖNUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame jo dukrą MARYTĘ su šeima bei visus artimuosius –

"Šatrijos" ir "Rambyno" tuntai ir "Romuvos" valdyba

Lietuvos kariuomenės orkestras ruošiasi Kovo 11-sios paradui Vilniuje — Nuotr. R. Piečaitienės

Requiem kovotojui

Likimo išsaugotas Mykolas Naujokaitis (1915-2004)

ANTANAS DUNDZILA

Šiais laikais laidotuvių apeigose Bažnyčia nebenaudoja gedulo juodos spalvos, bet karstą apdengia baltai. Ši simbolika ypač tinka San Diego, CA mieste š.m. gegužės 17 d. mirusiam Mykolui Naujokaičiui. Matote, Velionis 1941 pradžioje su pogrindžio uždaviniais buvo nuvykęs į Berlyną. Grįždamas į Lietuvą, jis susikovė su rusų pasienio sargybomis, buvo sužeistas, po to kalintas ir vos išliko gyvas. Mūsų visuomenėje brangų Mykolą Naujokaitį pavesdami Viešpačiui, dabar galime guostis, kad amžiams užmigusį kovotoją baltai uždengtame karste pagarbiai lydime mes, bet ne bolševikų sargybiniai su šunimis aną lemtingą 1941 balandžio 11 dieną, okupuotos Lietuvos – Vokietijos pasienyje.

Nepaisant pavojų rezistencijoje bei iškentėtų kančių, likimas Naujokaičiui vis tik buvo palankus: jis išliko gyvas! Grįždamas per saugomą sieną 1941 Tauragės apylinkėje sužeistas, kalintas, kalėjime rusų kankintas, vėliau – vokiečių okupacijos metu – priverstas slapstytis, jis išliko gyvas. Mūsų rezistencijoje tokių asmenybių mažai. Kazys Škirpa apie Naujokaitį savo *Sukilime* taip atsiliepia:

Negalima nepaminėti ir Vilniaus Aktyvistų Fronto štabo nario Mykolo Naujokaičio, kuris buvo žinomas slapyvardžiu "Kumpis 24". Jis vyko į Berlyną painformuoti apie pasirengimus sukilimui ir Laikinajai Vyriausybei sudaryti. Tai buvo 1941 kovo mėn. Atlikęs uždavinio pirmąją dalį, Naujokaitis grįžo, kad atliktų antrąją, reikiamas žinias išmokęs atmintinai. Laimingai perėjęs pasienio vielų užtvarą, buvo pastebėtas pasienio sargybinių, kurie pradėjo šaudyti. Atsišaudydamas mėgino grįžti atgal, bet iš ten jau sutiko taip pat šūvius. Vienos kulkos peršautas per krūtinę... dar trečia kulka... Sargybiniai jį rado be sąmonės. Pristatė į Tauragės ligoninę, kur budėjo kaip tik viena iš seselių, slapta aktyvistų bendradarbių.

Kai M. Naujokaitis trumpam laikui atgavo sąmonę, jis perdavė seselei, ką atmintinai buvo išmokęs...

Po to jau Kauno kalėjimas, iš kurio išsilaisvino 1941 sukilimo metu, kai jį nešte išnešė ir pasodino prie mūro jau mūsų sukilėlių kontroliuojamoje Mickevičiaus gatvėje. Ar čia negalėtų būti siužetas geram filmui? – Bet tai dar ne viskas:

Naujokaičio veikla pogrindyje tęsėsi ir vokiečių okupacijos metais. Tuo metu jis Kaune teisėjavo. Kai teismo salėje jam buvo pašnibždėta, kad rūmuose jo ieško Gestapas, jis nusiėmė nuo krūtinės teisėjo ženklą, pareiškė, kad "Teismas skelbia pertrauką" ir per šonines duris išėjo į koridorių. Koridoriuje jį pasitiko asmuo, klausdamas kur posėdžiauja teisėjas Naujokaitis. Naujokaitis parodė į ką

MYKOLAS NAUJOKAITIS
2001 metais — Ntr. A. Dundzilos

tik apleistos salės duris ir viešai Kaune daugiau nebesirodė. 1944, į Lietuvą grįžtant sovietams, Naujokaitis, jau su šeima, vėl slapta perėjo Lietuvos – Vokietijos sieną, pasitraukė į Vakarus.

Dar gali būti įdomi sovietmečiu Naujokaičio naudoto slapyvardžio "Kumpis 24" kilmė. *Skautų aido* redaktorei Naujokaitis yra aiškinęs, kad savo rezistencinį vardą pasirinko naudodamasis Nepriklausomybės atstatymo kovų savanorio, 1920 žuvusio 19 metų amžiaus karo lakūno Juozo Kumpio pavardę. Prijungtas skaičius "24" simbolinės reikšmės neturėjo. Norėta vardą padaryti sudėtingesnį ir sunkiau susekamą.

Velionis gimė 1915, Lietuvoje baigė teisę, o aspirantu – karo mokyklą. Aktyviai dalyvavo skautų judėjime nuo mažens. Lietuvai atstovavo net užsienio skautų stovyklose, universitete priklausė akademikams skautams, yra Korp! Vytis filisteris. Amerikoje persimetė į inžinieriaus profesiją plieno liejyklose. Okupacijų metu – Vilniaus centrinio štabo narys, vėliau Lietuvių aktyvistų fronto gretose. Dar Lietuvoje vedė dabar jau mirusią Eleną Jasiukaitytę, Amerikoje Naujokaičiai užaugino sūnų Saulių ir dukterį Mariją. Lietuvių skautų sąjungoje buvo Ramiojo vandenyno rajono vadu, garbės teismo pirmininku ir ėjo kitas pareigas. 1980 apdovanotas lietuviškosios skautijos Geležinio vilko ordinu. Taip pat dalyvavo Los Angeles lietuvių visuomenės veikloje. Atsistačiusi Lietuva jo įnašus įvertino: 1998 apdovanojo Vyčio Kryžiaus III laipsnio ordinu.

Naujokaičio reikšmė lietuvių tautai glūdi jo rezistencinėse pastangose. Matydamas dabartinių kai kurių "istorikų" šiuo metu daromus priekaištus mūsų pogrindžiui, jis savo nusistatymą taikliai pabrėžė 1997 Mokslo ir kūrybos simpoziume Čikagoje skaitytame pranešime apie 1941 m. sukilimą.: "Pirmiausia privalu jus visus užtikrinti, kad nesu nei bolševikas nei nacis, nebuvau nei bolševikų, nei nacių užmačių vykdytoju. Aš esu lietuvis, turėjęs privilegiją reikštis veikloje, kuri siekė atstatyti Lietuvos Nepriklausomybę. Tik toks buvo mano ir mano bendraminčių tikslas". Toks konkretus, asmeninis pareiškimas yra labai reikšmingas, nes nuo pat Nepriklausomybės atstatymo atsirado visokiausių kaltinimų bei insinuacijų.

Su Naujokaičių šeima susipažinau atvykęs į Los Angeles 1955. Prisimenu, tą vasarą Los Angeles atsilankė prof. St. Kolupaila. Aš stovėjau visiškai arti, kai jis sveikinosi su Naujokaičiu Šv. Jurgio gatvėje, prie lietuvių šventovės. Paspaudęs Naujokaičio ranką, profesorius tuoj pat ją pasuko, apžiūrėjo ir su susirūpinimu užklausė: "Mikai, kaip Tavo ranka, kaip žaizdos?" Nors apie Naujokaičio žygius buvau girdėjęs ir anksčiau, šie prof. Kolupailos žodžiai man nuskambėjo išliekančiai, su pagarbą įskiepinusiu šiurpuliu.

Dvasingumo paminklas

Šis paminklas ne iš granito ar bronzos. Tai net 408-nių puslapių knyga *Trys Sibiro švyturiai* apie kunigus Pranciškų Adomaitį, Antaną Mieldažį, Pranciškų Šliumpą – buvusius politinius kalinius, praėjusius Sibiro gulagų pragarą. Knygą sudarė bei redagavo mokytojai kraštotyrininkai žinovai Danutė ir Zigmantas Vidrinskai. Į jos sutiktuves Marijampolės P. Kriaučiūno bibliotekoje 2004 m. gegužės 20 d. gausiai rinkosi spausdinto žodžio mylėtojai, apskrities administracijos, miesto savivaldybės, įstaigų, mokyklų atstovai, svečiai.

Priekyje prie staliuko sėda 93-jų metų nesveikuojantis kunigas Pr. Adomaitis bei amžinybėn iškeliavusių dviejų kitų konfratrų artimieji: Konstancija Mieldažytė-Gėrybienė ir Simonas Šliumpa.

Apie leidinį mintimis dalijosi D. Vidrinskienė: "Šiandieninė knyga, pratęsianti kraupiają tematiką, yra mudviejų su Zigmantu bendro darbo ketvirtasis kūrinys. Buvau laiminga, marijonų vienuolyne iš paties kunigo Pranciškaus gavusi du storus atsiminimų sąsiuvinius. Kunigo A. Mieldažio asmenybės bruožus padėjo atkurti jo sesuo, brolis, giminaitės, keli Kauno pažįstami. O apie kunigą Pr. Šliumpą jo giminių atsiminimus apibendrino mano vyras... Rupi kraštotyrininkų duona. Tačiau už nemigo naktis atlygina triūso rezultatai".

Knygą aptarė buv. Pedagoginės mokyklos dėstytojas Lionginas Šepkus. Joje sutelktas būrys žmonių, kurie savo pasakojimais atkuria mūsų tragišką laikotarpį ir gydo mus, anot poeto J. Juškaičio, "nuo pasaulyje plintančios atminties praradimo ligos". Kiekvienam kunigui skirtasis skyrius pradedamas įtaigiu A. Miškinio eilėraščiu apie tremtį ir knygos sudarytojų straipsniu, nušviečiančiu kentėjusiųjų gyvenimą, veiklą. Ko gero, vertingiausias tekstas – kun. Pr. Adomaičio atsiminimai: pasakojimas nedramatizuotas, be savęs sureikšminimo. Artimųjų atsiminimai atskleidžia savo kunigėlių būdingasias savybes. Nuotaikingi dailininko J. Tumo piešiniai.

Pateikta nemažai kun. Pr. Šliumpos pamokslų – didžiulis temų įvairumas, gilus religinis jausmas. Linkėtina, kad leidinys susirastų sau skaitytojus.

Visi iš pagarbos atsistojo, kai kalbėjo kun. Pr. Adomaitis. Stipriu balsu jis vardijo svarbiausius nueito kelio etapus ir pabrėžė, kad buvo daug daugiau už jį kentėjusių. Paankstintai išeinančio kun. Pranciškaus veide atsispindėjo kartelio šešėliai: jį atlydėjo tik vienuolyno vyresnysis kun. J. Malinauskas, MIC, nors mieste yra keliolika dvasininkų. Be to, netoliese esančiai kunigų seminarijai niekas neatstovavo – renginys dėstytojams ir klierikams būtų pasitarnavęs kaip dvasingumo šaltinis.

Apie kunigą A. Mieldažį nuoširdžiai pasisakė Velionies sesuo Konstancija ir A. Šepkienė, o apie šviesaus atminimo kun. Pr. Šliumpą – sūnėnas Simonas. Buv. tremtinys mokytojas Vyt. Petraškevičius nušvietė pažintį su kun. Pr. Adomaičiu. Už galimybę pabuvoti tokioje dvasingų žmonių draugijoje dėkojo buv. "Žalgirio" rinktinės partizanas Z. Tumosa. Darniai skambėjo Marijampolės mokytojų choro *Lietuvninkas* dainos (vadovė D. Klevienė).

Z. Vidrinskas sakė, kad jam su žmona rūpi tremtinių ir politkalinių gyvoji patirtis, kurią stengiasi palikti ateinančioms kartoms. Sudarytojams atiteko gražiausios puokštės.

Jeronimas Šalčiūnas,
Marijampolė

Knygos sudarytojai Danutė ir Zigmantas Vidrinskai tarėsi su renginio vedėja Petronėle Paškauskiene

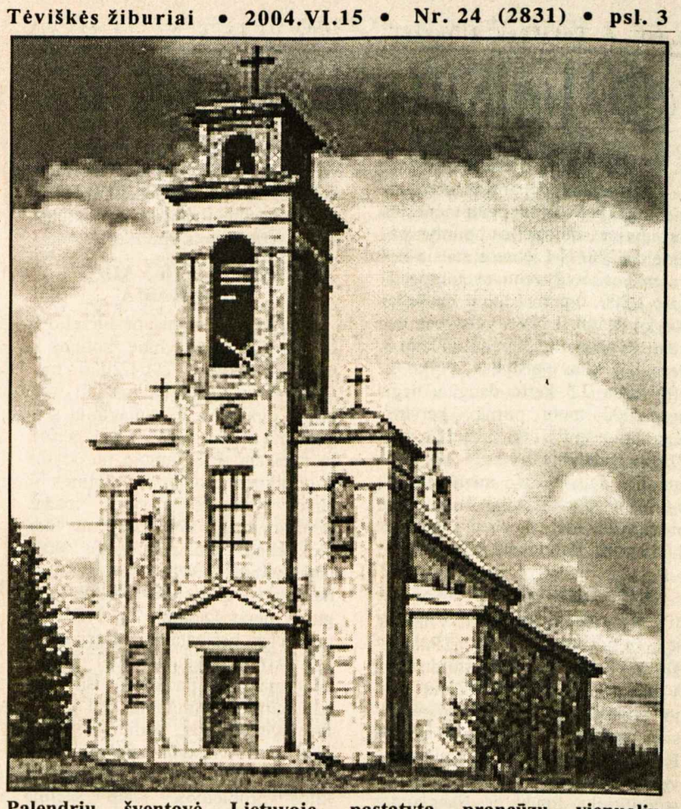

Palendrių šventovė Lietuvoje, pastatyta prancūzų vienuolių benediktinų pastangomis — Nuotr. T. Vyšniausko

Nulūžo žydinti vyšnios šakelė...

Kai dienos apniunka,
Kai lietūs krapnoja,
Kai debesys plauko padangėj pilki,
Tu lovoj guli
Kaip įmirkęs sienojus
Ir laiką, vos einantį, raudi verki...

Norėtųsi kambario
Sienas praskėsti
Ir, stogą pakėlus, kvėpuoti lankas,
Tačiau už langų
Girdis beržo šlamėsis
Toks liūdnas, toks liūdnas – lyg
skaustų kažkas...

Tiek to. Pakentėsiu...
Lietus – ne blogybė.
Lietus – atgaiva po žiemos.
Žaluma.
Dangus išsiverks.
Švies vėl saulė auksinė –
Širdy ir lauke – į žygius keldama...
(*"Lygiadienio lietus"*)

VALENTINAS VYTAUTAS NAVICKAS
(1923.VI.26-2004.V.12)

Valentinas Vytautas Navickas gimė Vilkaviškio apskrities Pilviškių valsčiaus Vaitų kaimo ūkininko – Lietuvos kariuomenės savanorio (1918) šeimoje. Mokėsi Pilviškių pradinėje mokykloje (1929-1933), Pilviškių progimnazijoje (1933-1937) ir Marijampolės Rygiškių Jono berniukų gimnazijoje (1937-1941). Labai svajojo sekti tėvo pėdomis ir tapti Lietuvos armijos karininku, tačiau dramatiški 1940-ųjų įvykiai šalyje bei prasidėjęs karas pakeitė aštuoniolikmečio likimą: tėvams patarus, teko studijuoti Kaune ir baigti Lietuvos veterinarijos akademiją.

"Sodybų tuštėjimo metais" paskirtas dirbti veterinarijos gydytoju į pokario kaimą, V.V. Navickas privalėjo slėpti ne tik savo tautinius įsitikinimus, patriotinius jausmus, bet ir dailia rašysena primargintus meile Tėvynei alsuojančių eilėraščių sąsiuvinius... Kaip gabus savo srities specialistas dirbo administracinį darbą Lazdijuose, Marijampolėje, Veisiejuose, Kėdainiuose, Jiezne, Biržuose, o 1971-1988 m.m. ir dėstytojo darbą Aukštadvario žemės ūkio technikume, kartu baigdamas veterinarijos specialistų pedagogikos kursus dabartiniame Sankt Peterburge.

Visur, kur jam teko dirbti ir gyventi, buvo gerbiamas už tiesų, tačiau gerai pasvertą žodį, išsiugdytą (o gal ir įgimtą?) inteligenciją bei pakantumą kitai nuomonei. Į jam parodytą pagarbą atsakydavo jautriais eilėraščiais, vėliau tapusiais Aukštadvario, Lazdijų, Veisiejų himnais, kaimo kapelų pamėgtomis dainomis...

Polinkį poezijai pajuto ankstyvoje vaikystėje, todėl pirmasis eilėraštis respublikinėje spaudoje pasirodęs dar prieš karą. Nors teko suburti ir vadovauti Biržų (7 metus), vėliau – Trakų (12 metų) literatų bendrijoms. Poetas visada laikė save Suvalkijos lygumų vyturiu ir niekada – nei poezijos šventėje, nei pilkoje kasdienybėje! – neužmiršo savo gimtosios tarmės skambesio, savo gimtųjų Šešupės krantų. Labai nemėgo jaunimo kalbėsenoje gajų svetimybių, gimtosios kalbos Lietuvos dienraščiuose darkytojų.

Vienas iš Lietuvos Nepriklausomųjų rašytojų sąjungos steigėjų, jos atsakingasis sekretorius (1992-1996) priklausė ir V. Kudirkos medikų literatų draugijai. Poetas iliustravo bei savo lėšomis išleido eilėraščių rinkinius *Saulėgrąža* (1989), *Kryžkelės* (1991), *Meilės paukštis* (1993), *Vyturio išpažintis* (1994), *Prabilo tėviškės beržai* (1995), *Žirge, nešk mielajai saulę* (1996), *Atsigerk iš mano šaltinio gilaus* (1997), *Žydėk, nevysk dar, mano gėle* (1998), *O, širdis vis dainuoja* (1999), *Žiū, nunoko pievoj kmynai* (2000), *Drobių raštais puoštas kelias* (2001), *Pėdsakai gyvenimo kely* (2002), *Pabalnojau vėjų žirgus* (2003)...

Atgimimo metais V.V. Navickas tapo pirmuoju respublikinio literatūrinio fondo (JAV, Los Angeles, 1997) ir LNRS 5-osios Vasaro poezijos šventės (Kaunas, 2003) laureatu, o už brandžią kūrybą ne kartą apdovanotas Lietuvos seimo, Kultūros ministerijos, Vilniaus ir Marijampolės apskričių administracijos garbės raštais bei padėkomis.

Kartu su žmona ekonomiste išauginęs ir išmokslinęs dukrą gydytoją Birutę bei sūnų radiotechnikos inžinierių Kęstutį, kurie savo gyvenimą ir darbinę veiklą susiejo su Kaunu, velionis šeimoje visada buvo rūpestingas vyras, geras tėvas ir mylimas senelis.

Simboliška, jog paskutinis Poeto eilėraščių rinkinys vadinasi *Kiek daug tavy, gyvenime, šviesos* (2003). Skaudžią netekties valandą Lietuvos nepriklausomieji rašytojai nuoširdžiai užjaučia velionies šeimą ir patikina, kad brangų jo vardą bei literatūrinį palikimą apgaubs neblėstanti lietuvių tautos Atminties šviesa, o amžinojo poilsio vietos Karmėlavoje žemelė bus jam lengva kaip gimtosios Šešupės pakrantės smiltys.

Vladas Buragas,
Lietuvos Nepriklausomųjų rašytojų sąjungos valdybos pirmininkas

Palydėjom giedodami "Ateina naktis"...

A. a. skautų veikėjas ir vadovas Petras Butėnas

Toronte netekome tikro Dievui, Tėvynei ir artimui nuoširdaus darbuotojo a.a. j.s. Petro Butėno š.m. gegužės 19 d. Jis buvo pašarvotas Turner & Porter laidotuvių namuose gegužės 21 d. Maldoms prie karsto vadovavo Londono lietuvių parapijos klebonas kun. Kazimieras Kaknevičius. Toronto skautijos v.s. F. Mockaus atsisveikinimą perskaitė Petro krikšto sūnus ps. Alvydas Saplys, o j. skautų vardu – j.s. A. Biškevičienė; v.s. P. Saplienė pakvietė į ratą visus skautus-tes sugiedoti *Ateina naktis.* Tą vakarą Petrui pagerbti skirtas aukas rinko v.s. D. Keršienė "Romuvos" stovyklavietei.

A. a. Petras gimė 1923 m. gegužės 19 d. Darbščiai išgyvenęs 81 metus, paliko savo vienintelę dukrą Marytę su šeima ir visą Toronto lietuvių skautišką šeimą. Petras nuo 8-nerių metų jau buvo j.sk. ir tęsė drausmingai įžodį tėvynėje, o nuo 1945 m. tremtyje.

1941 m. pradėjęs 18-sius m. su skautiška apranga stojo į Kauno sukilėlių grupę ir vijo okupantus rusus. Jų dėka Kaunas buvo išvaduotas.

1944 m. rusų frontui artėjant, Petras paliko šeimą ir Tėvynę, pasitraukė sunkiais keliais į Vokietiją, o karui pasibaigus apsigyveno D.P. stovykloje, organizavo skautų vienetus ir nuoširdžiai dirbo. 1948 m. Petras emigravo į Kanadą ir darbo sutartį atliko aukso kasykloje. Baigęs sutartį atvyko į Torontą ir pirmiausia įsijungė į skautų eiles, drausmingai tęsė tėvynėje duotą įžodį eidamas vadovo pareigas.

1949 m. sukūrė skautišką šeimą su Laima Kazlauskaite, gražiai sugyveno ir užaugino dukrą Marytę, o 1970 m. perėmė "Rambyno" tunto tuntininko pareigas, kurias sėkmingai ėjo ketverius metus. Kartu buvo nenuilstantis rėmėjas ir darbuotojas "Romuvos" stovyklavietės, kurioje daug ir sumaniai darbavosi. Buvo ir stovyklų viršininko, o

A.a. PETRAS BUTĖNAS

1986 m. "Romuvoje" j.sk. vykusiose tarptautinėse varžybose buvo laimėtojas.

Petras rėmė ne tik savas organizacijas, bet ir mylimą tėvynę. Dosniai rėmė du savo brolius, grįžusius iš Sibiro ir Kauno Prisikėlimo šventovę, kuri buvo komunistų paversta elektroninių reikmenų gamykla.

1995 m. Petras neteko savo mylimos žmonos Laimos, liko vienas su dukra Maryte, geriausia pagalbininke.

2004 m. gegužės 22 d. Lietuvos kankinių šventovėje laidotuvių Mišias aukojo klebonas prel. J. Staškevičius, o pamokslą pasakė kun. K. Kaknevičius. Po Mišių – a.a. Petro paskutinė kelionė su gausia palyda į Šv. Jono kapines, prie mylimos žmonos Laimos kapo. Paskutines apeigas atliko kun. K. Kaknevičius. Sugiedota *Marija, Marija.* Kalbą pasakė bendražygis vejant komunistus iš Kauno, dabartinis Lietuvos garbės konsulas H. Lapas. Paskutinį atsisveikinimo žodį tarė v.s. P. Saplienė ir pakvietė visus sugiedoti paskutinę *Ateina Naktis.* Ant Petro karsto jo dukra Marytė ir artimieji uždėjo gėlių, o v.s. M. Vasiliauskienė – Palangos gintarėlių.

Po visų apeigų visi buvo pakviesti į parapijos salę pietums, kuriuos skaniai paruošė B. Stanulienė.

F. Mockus

Lietuvos invalidų vakaronė

Jų Lietuvoje yra 40,000, susibūrusių į draugiją

ANTANINA URMANAVIČIENĖ

Lietuvoje gausiausia visuomeninė organizacija yra Lietuvos invalidų draugija (LID), jungianti apie 40,000 narių. Jos steigiamasis suvažiavimas įvyko 1988 m. rugsėjo 28 d. Draugijos nariais gali būti žmonės, turintys fizinių negalių. Jos pagrindinis tikslas – įgyvendinti neįgaliųjų lygias galimybes.

Svarbiausi uždaviniai: ginti neįgaliųjų teises, remti jų ugdymą ir švietimą, steigti ir remti užimtumo centrus, skatinti neįgaliųjų kūrybą bei organizuoti jų laisvalaikį ir kt.

Tarp 59 LID skyrių aktyvumu pasižymi Alytaus skyrius, kuriam pirmininkauja Vytautas Krivas, pavaduotojas Rolandas Stonkus. Alytaus skyriuje yra 1100 narių.

Skyriaus vadovas V. Krivas, dalydamasis savo darbo patirtimi, plačiai papasakojo apie paskutinę, labai patikusią neįgaliesiems velykinę popietę.

Velykų proga aplankyti 45 neįgalieji, turintys didelių problemų su judėjimu. Vieni prie lovos prirakinti, kiti tik sėdėti galintys. Gerųjų rėmėjų dėka Velykų proga skyriaus pavaduotojas, būdamas atsakingas už veiklą, su tarybos nare Jūrate Kamičaite atvežė dovanų. Šio skyriaus veikla – ligonių lankymas. "Šiais metais, - sako pirmininkas, - akcija buvo išskirtinė. Į namus pristatytos dovanos buvo gausesnės". Vadovas patenkintas 9 narių tarybos veikla, nes atėjus naujiems nariams veikla pagyvėjo.

Erdviuose invalidų draugijos namuose balandžio 13 d. surengta vakaronė, kurioje dalyvavo 112 žmonių. Renginiui vadovavo tarybos narė, atsakinga už neįgaliųjų kultūrinę veiklą, Inga Rakauskienė. Jūratė Kamičaitienė sėkmingai atliko Velykės vaidmenį.

(Nukelta į 4-tą psl.)

SMITH MONUMENT CO. LTD.
(nuo 1919 metų)
▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.
Skambinti tel. 416 769-0674
Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair),
Toronto, Ontario M6N 3P7

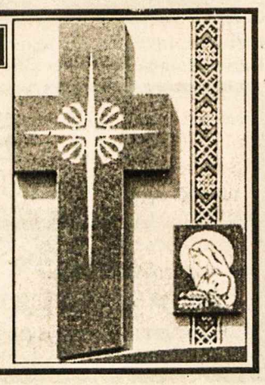

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & APPLIANCES
Skambinti
R. Jareckui
Tel. 416-370-3539
arba 416-825-3328
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

LAISVOJE TĖVYNĖJE

PADIDĖJUSI MIGRACIJA

Statistikos departamento duomenimis, per tris šių metų mėnesius tarptautinės migracijos apimtys padidėjo 82%. Iš Lietuvos sausio-kovo mėnesiais gyventi svetur persikėlė 2,800, o pernai tuo pačiu laiku išvyko 1,500. Į NVS valstybes gyventi išvažiavo 653, panašiai kaip ir pernai. Į kitas valstybes išvyko 2, 100, arba 2.5 karto daugiau negu per 2003 metų pirmąjį ketvirtį. Kaip praneša ELTA, balandžio pradžioje Lietuvoje gyveno 3.4 mln. žmonių. Sausio-kovo mėnesiais gimė 7,560 kūdikių, mirė 11,060. per pirmąjį šių metų ketvirtį susituokė 3,000 porų, išsituokė 2,800.

KO NORI GYVENTOJAI?

Keli šimtai žiūrovų iš Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių, Panevėžio ir kitų Lietuvos miestų atsakė į Vilniaus televizijos ir "Žinių radijo" surengtą apklausą "Kaip geriausiai paskirstyti ES fondų lėšas?" Rezultatai rodo, kad Lietuvos gyventojai labiausiai norėtų, kad ES struktūrinių fondų ir Sanglaudos fondų parama būtų pirmiausia skirta naujų darbų vietų kūrimui, socialinės paramos pensininkams plėtimui, smulkaus verslo skatinimui, sveikatos apsaugos finansavimui ir naujų kelių tiesimui. Dalyvavusieji apklausoje taip pat siūlė papildomai skirti pinigų teisėsaugai, siekiant mažinti nusikalstamumą ir korupciją, gamtosaugai, ekologinių poilsio zonų kūrimui ir išplėtimui, paauglių užimtumui ir auklėjimui. Seimo narys Vytautas Kvietkauskas, kandidatuojantis į Europos parlamentą, taip pat pranešė, kad Lietuva 2004-2006 m. iš ES struktūrinių ir Sanglaudos fondų turėtų gauti apie 10 bln. litų. Jo teigimu, labai svarbu, kad skirstant paramos lėšas būtų atsižvelgta į žmonių nuomonę.

"KRAFT" FIRMA TĘS VEIKLĄ

ELTA-LGTIC praneša, kad didžiausia Baltijos valstybėse konditerijos gaminių bendrovė "Kraft Food Lietuva" (KFL), kurią valdo antroji pasaulyje maisto produktų firma "Kraft Foods", investuoja į naujas technologijas ir neketina nutraukti veiklos. JAV maisto pramonės firma "Kraft Foods" prieš kelis mėnesius paskelbė, kad per trejus metus žada uždaryti apie 20 gamyklų JAV ir Vidurio Europoje bei panaikinti 6,000 darbo vietų. KFL direktorius Baltijos valstybėms Gintaras Rimšelis teigė, jog šiemet į pakuotę investuota daugiau kaip 1 mln. Lt, o iš viso investicijoms šiais metais numatyta skirti beveik 2 mln. Lt. Pernai KFL pardavė gamybos už 260 mln. LT, uždirbo 23 mln. Lt grynojo pelno. Be šokolado ir jo gaminių, Kauno bendrovė dar gamina "Estrella" bulvių traškučius bei prekiauja importuojama kava.

GERA MAISTO KONTROLĖ

Lietuvoje sukurta griežta maisto ir veterinarijos tarnybos kontrolė visiškai atitinka Europos sąjungos (ES) reikalavimus, rašo ELTA-LGTIC. Birželio 1 d. palankų įvertinimą Pasaulio veterinarijos gydytojų sąjungos prezidentas Herbert Schneider pateikė Lietuvos, Latvijos ir Estijos veterinarijos gydytojų sąjungos vadovams. Jis pabrėžė, kad Lietuvoje veikianti maisto ir veterinarijos priežiūros tvarka "garantuoja kokybiškai naują kontrolės etapą". Tiek Lietuvai, tiek kitoms Baltijos valstybėms labai svarbu savo teritorijose užtikrinti sveikas gyvulių bandas, "kompleksiškai taikyti prevencines priemones kovojant su užkrečiamomis ligomis".

MOTINOS IR VAIKO PROGRAMA

Lietuvos vyriausybė birželio 9 d. patvirtino Valstybinę motinos ir vaiko programą 2004-2006 metams, kuria siekiama mažinti nėščiųjų, gimdyvių ir naujagimių sergamumą ir mirtingumą bei gerinti jų sveikatą. Programoje nurodytos pagrindinės problemos motinos ir vaikų sveikatos srityje – mažas gimstamumas, 1990-2003 m. ikimokyklinio amžiaus vaikų skaičiaus sumažėjimas 38%, negerėjantis negyvų gimusiųjų rodiklis, dvigubai negu Danijoje ir Švedijoje padidėjęs perinatalinis (susijęs su gimimu) mirtingumas dėl įgimtų nenormalumų, padidėjęs išnešiotų naujagimių mirtingumas dėl įgimtų formavimosi ydų, padidėjęs, palyginti su ES valstybių vidurkiu, nėščiųjų ir gimdyvių mirtingumas ir kitos problemos. Kaip skelbia ELTA-LGTIC, Programos įgyvendinimui reikia atnaujinti sveikatos priežiūros įstaigų techninę ir materialinę bazę, diegti bei taikyti pažangias diagnostikos ir gydymo technologijas, sukurti gimdyvių ir naujagimių sveikatos ir priežiūros vertinimo sistemą, kelti profesinę specialistų kvalifikaciją.

PAMINKLAI KAZACHSTANE

Kazachstane, buvusių lagerių teritorijose – Kengyre, Spaske ir Balchaše - birželio pradžioje lankėsi Lietuvos delegacija ir atidengė tris paminklus žuvusiems tautiečiams atminti. Architekto Algio Vyšniūno suprojektuotų paminklų kūrimui lėšas (40,000) skyrė Lietuvos vyriausybė, rašo ELTA-LGTIC. Prieš 50 metų Kengyre įvyko didysis Kengyro kalinių sukilimas, kuriame dalyvavo per 700 lietuvių. Nuo 1940 m. iki 1956 m. tuose lageriuose kalėjo per 10,000 lietuvių, nuteistų už politinius kaltinimus. Kazachstane šiuo metu gyvena apie 9,000 lietuvių.

TIKRINS SUTARTIS

Lietuvos seimo antikorupcijos komisija, iškilus korupcijos skandalui Sveikatos apsaugos ministerijoje (SAM), nustatė, kad ši ministerija nevykdo Kovos su korupcija programos, ignoruoja kai kurias programoje numatytas priemones, nesilaiko kai kurių Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimų. Kaip skelbia ELTA-LGTIC, Viešųjų pirkimų tarnybos vadovo Rimgaudo Vaičiulio teigimu, tarnyba atliks SAM viešųjų pirkimų tvarkos tikrinimus, ypatingą dėmesį skiriant medicinos įrangos bei vaistų pirkimams. Taip pat bus patikrintas visų 2004 m. SAM sudarytų sutarčių teisėtumas. Komisijos duomenimis, SAM nevykdė Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos nuostatų, kurie įpareigoja nustatyti valstybės įstaigos veiklos sritis, kurie egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė. Viešųjų pirkimų tarnyba savo išvadas teiks Specialiųjų tyrimų tarnybai (STT).

RSJ

Knygos apie Antaną Tamošaitį sutiktuvės Vilniuje. Iš kairės: knygos autorė menotyrininkė Lijana Šatavičiūtė-Natalevičienė, Vilniaus Dailės akademijos prorektorius prof. Adomas Butrimas, Dailėtyros instituto direktorė Rūta Janonienė; kankliavo etnomuzikologai Vyčinai

Nuotr. St. Butrimienės

Dailės mokinių kūryba

Michalinos Banaitienės mokinių paveikslų paroda

Dailininkė ir pedagogė Michalina Kuzmickaitė-Banaitienė jau nugyveno ilgą, kūrybingą, prasmingą ir nelengvą gyvenimą. Tarpukaryje ji baigė Kauno meno mokyklą. Jauna dailininkė buvo paskirta dirbti pedagoginio darbo į Tauragę. Karo metais jai teko mokytojauti Dzūkijoje. Pokaryje už patriotinę veiklą ir nesitaikstymą sovietiniam režimui M. Banaitienė buvo areštuota ir nemažai metų praleido lageriuose atšiaurioje Karelijoje. Be mamos likę trys mažamečiai vaikai – Valdas, Gediminas ir Rūta – turėjo glaustis pas žmones. Kai pagaliau dailininkė buvo paleista iš įkalinimo vietų ir kai sugrįžo į Lietuvą, iš pradžių jos niekur nepriėmė į darbą ir neleido miestuose apsigyventi. Pagaliau jai pavyko įsidarbinti Kauno XII vidurinėje mokykloje. Išėjusi į pensiją, M. Banaitienė atsikėlė į Jurbarką ir apsigyveno savo namelyje Sodų gatvėje.

Būdama užtarnautame poilsyje, ji nesėdėjo sudėjusi rankas. Vieną po kito tapė paveikslus, dalyvavo įvairiose parodose. Savo namuose ji įsteigė meno studiją, į kurią nemažas pulkelis vaikų bei paauglių ateidavo mokytis piešti. Čia jie įvaldydavo teptuko potėpį, susipažindavo su perspektyva, projekcijomis, šešėlių žaismu ir aliejinių dažų ruošimo kombinacijomis. M. Banaitienė svajoja Jurbarke įsteigti didelę, jaukią, gražią piešimo ir dailės studiją, kuri, deja, dar vis neįgyvendinama. Dalis jos buvusių mokinių ir subrendę nepadėjo teptuko ar pieštuko, tapo savitais dailės kūrėjais.

Švenčiant Michalinos Banaitienės 91-ąjį gimtadienį, balandžio 12 d. Jurbarko Vinco Grybo memorialiniame muziejuje buvo atidaryta jos buvusių mokinių dailės darbų paroda. Pati dailininkė, metų naštos prislėgta, į parodos atidarymą negalėjo atvykti.

Su pasigėrėjimu visi apžiūrėjo dailininkės Vandos Kyzelytės 4 paveikslų ciklą *Saulėgrąžos*. Mišria technika atliktas kūrinys maloniai džiugino žiūrovo akį. V. Kyzelytė, paauglystėje pasisėmusi nemažai meno žinių iš M. Banaitienės, 2002 m. sėkmingai baigė Lenkijoje Torunės N. Koperniko universitete restauravimo skyrių. Dabar ji dirba Kaune M.K. Čiurlionio dailės muziejuje restauratore. Jau nesyk su savo kūriniais dalyvavo įvairiose parodose. Rasa Grybaitė, baigusi Vilniaus dailės akademiją, parodoje išstatė gana originalų paveikslą *Stop kadras*. Kiti M. Banaitienės buvę mokiniai - Zigmas Morlencas, Giedrė Špatkauskaitė, Diana Arlauskaitė, Aušra Brazaitytė ir kiti – parodoje savo kūriniais parodė, jog toliau brandina savo meninį skonį, lavina ranką bei akį ir siekia vis brandesnių meninių laimėjimų.

Vytautas Kutkevičius

Lietuvos invalidų draugijos Alytaus skyriaus tarybos nariai. Iš dešinės: pirmininkas Vytautas Krivas, Ramutė Udrakienė, Razita Kriščiokaitienė, Onutė Kavaliauskienė, pirm. pavaduotojas Rolandas Stonkus

Nuotr. autorės

Lietuvos invalidų draugijos Alytaus skyriaus pirmininkas Vytautas Krivas domisi "Tėviškės žiburiais"

Nuotr. autorės

Leduc, Alberta

JUOZAS BENDORAITIS, sulaukęs 100 metų š.m. sausio 3 d., nutarė išeiti į pensiją ir nebesirūpinti virimu ir namo tvarkymu, rašo jo dukra Leona. Jis persikėlė į pensininkų namus, kur yra 168 gyventojai. Jaučiasi gerai, mėgsta pasivaikščioti, pabendrauti su kitais, žiūrėti televizijos laidų, o ypač skaityti – visada laukia *Tėviškės žiburių*. Jis atidžiai seka pasaulio įvykius ir atsimena labai įdomių pasakų. Juozo žmona Ona mirė 2001 m. spalio mėnesį, sulaukusi 99 metų amžiaus. Tų metų lapkritį jie būtų šventę 75 m. vedybinę sukaktį. Jie turėjo 6 vaikus, 17 vaikaičių ir 43 provaikaičius, jautėsi Dievo palaiminti. *LMF*

Edmonton, Ont.

ŠTAI GAMTA VĖL PASIPUOŠĖ ŽIEDAIS, ir žiemos laikotarpis liko tik prisiminimai, ypatingai kai kurie įvykiai. Vienas jų – Nepriklausomybės minėjimas Lietuvių Namuose vasario 28 d. ir Toronto moterų choro grupės "Volungė" atlikta ir ilgai prisimintina programa.

VIDA BAJORAITĖ-GRACE, KLB šios apylinkės ir Lietuvių Namų valdybos iždininkė, persikėlė gyventi į Vankuverį arčiau prie dukros Lornos ir vaikaičio Quinn Dawson. Su ja jaukus atsisveikinimo pobūvis įvyko Lietuvių Namuose š.m. kovo 2, sekmadienio popietę. Atsisveikinimo kalboje KLB apylinkės pirm. K. Žolpis padėkojo Vidai už stropiai atliką darbą ir palinkėjo geros sėkmės ateityje. Andrea Smidtas sutiko perimti iždininkės pareigas.

ŠEIMOS ŠVENTĖ pagerbti motinoms ir tėvams įvyks š.m. birželio 19 d. Lietuvių Namuose. Bus bendra vakarienė vadovaujant Elenai Papley. Michael Bartkus sutiko padirbėti prie "barbeque". **J.P.**

Lietuvos invalidų...

(Atkelta iš 3-čio psl.)

Skyrius turi savo meninį ansamblį "Dzūkiją", kuriam vadovauja Birutė Serbentienė. Į vakaronę ir svečių atvyko. Susirinkusiųjų gerą nuotaiką skatino graži Druskininkų invalidų kapelos "Gimtinė" muzika.

Turėjo kuo pasididžiuoti ir ką parodyti alytiškės – rankdarbių mėgėjos. Sienos pasipuošė kilimais, mezginiais, labai gražiomis lininėmis skrybėlaitėmis. Netrūko išradingumo ir velykinėms puokštėms sukurti. Nupintos grožybės ne tik puošė salę, bet ir džiaugsmą kėlė.

Šiame renginyje surado vietos konkursai, žaidimai, kiaušinių ridenimas. Buvo paskelbti didžiausio, mažiausio, gražiausio, silpniausio margučio išaiškinimo konkursai.

Didžiausio kiaušinio konkursą laimėjo Birutė Sidarienė, mažiausio – Romutė Udrakienė, gražiausio – Vytautas Kašelionis, stipriausio – N. Krivas, silpniausio – Druskininkų invalidų draugijos pirmininkės Raimondos Tenenis. Nepabodo šventinėje vakaronėje praleistos 4 valandos, neskubėta skirstytis į namus.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

A.a. Monika Lembertienė, gyvenusi Santa Monica, CA. (JAV), mirė š.m. gegužės 14 d. savo namuose, sulaukusi 102 m. amžiaus. Velionė buvo didelė labdarė, spaudos rėmėja, knygų mecenatė, poeto Pr. Lemberto našlė.

A.a. Paulius Jurkus, rašytojas, poetas, žurnalistas, menininkas, eidamas 88-tuosius metus, mirė Didįjį penktadienį, balandžio 9, Niujorke. Atsisveikinimas su velioniu įvyko balandžio 16 d. *Kearn's* laidotuvių namuose. Maldas ir Rožinį sukalbėjo kun. V. Volertas, Viešpaties Atsimainymo parapijos vikaras. Atsisveikinimo žodžius tarė kun. Pr. Giedgaudas, OFM, buvęs "Darbininko" administratorius, Lietuvos generalinis konsulas Niujorke M. Butkus, Niujorko LB apygardos pirm. A. Vedeckas, Brooklyn-Queens LB apygardos valdybos vicepirm. V. Jankauskienė, Maironio lituanistinės mokyklos mokytoja D. Bobelienė, o dr. G. Kumpikaitė, buvusi Niujorko LB apygardos pirmininkė, paskaitė trumpus atsiminimus apie bendradarbiavimą su velioniu. Gedulines Mišias balandžio 17 d. Viešpaties Atsimainymo šventovėje koncelebravo vysk. P. Baltakis, OFM, kun. V. Volertas ir kun. Pr. Giedgaudas, OFM. Po Mišių atsisveikinimo žodį tarė vyskupas, suminėdamas gausius velionies talentus ir nepaprastas jo gausias paslaugas. Velionis taipgi vysk, P. Baltakiui, OFM, sukūrė herbą vaizdžiai išreiškiantį išeivijos sielovados pareigas. Jo ypač liūdi duktė Daina su šeima ir visi Niujorko lietuviai.

Velionis gimė 1916 m. liepos 29 d. Žemaičių Kalvarijoje. Baigė Telšių gimnaziją ir lituanistiką Vilniaus universitete. 1944 m. pasitraukė į Vokietiją. Čia jis mokytojavo, skaitė paskaitas, leido ir redagavo "Aidus", taip pat "Ateitį". Į JAV-bes P. Jurkus atvyko 1950 m. Kitų metų pradžioje buvo pakviestas darbuotis "Darbininko" redakcijoje. Taipgi bendradarbiavo su jaunaisiais ateitininkais ir redagavo "Ateitį". Pradėjo rašyti Lietuvoje, daugiausia savo kūrybos spausdindamas jaunimo žurnaluose. Išeivijoje išleido novelių knygą "Pavasaris prie Varduvos", romaną "Smilgaičių akvarelė", laimėjusį "Draugo" premiją, legendų rinkinį. Apie Vilnių "Ant Vilnelės tilto", poemą "Juodvarniai", gausiai iliustruotą paties autoriaus. Daug rašė kultūros ir dailės klausimais. Ėmėsi ir tapybos, kūrė viršelius knygoms ir jas iliustravo. Taip pat sukūrė jautrią giesmę "Kaip grįžtančius namo paukščius..." (muzika J. Strolios), plačiai giedamą išeivijoje.

("Darbininkas", 2004 m., 5 ntr.)

Brazilija

A.a. kun. Petro Rukšio, Brazilijos lietuvių kapeliono, laidotuvės įvyko kovo 17 d. Iš ryto velionies palaikai buvo pašarvoti Šv. Juozapo šventovėje. Ant karsto buvo padėta stula, kielikas, rožinis, brazilų ir lietuvių tautinės vėliavos, šalimais daug vainikų. Gedulo Mišias pilnoje žmonių šventovėje koncelebravo regioninis vyskupas D. Pedro Luiz, parapijos klebonas kun. Eduardo Araujo, Salezniečių viršininkas kun. N. Luiz Pessinatti, prel. Juozas Šeškevičius, iš viso 15 dvasininkų. Pamaldose dalyvavo Lietuvos garbės konsulas Jonas Valavičius, "Nemuno", "Rambyno", "Palangos" ir kitų lietuviškų organizacijų nariai, lietuviai ir brazilai parapijiečiai. Vysk. D. Pedro Luiz ir kun. N. Luiz Pessinaltti kalbėjo apie velionį, užjautę laidotuvėse dalyvavusią seserį Veroniką Seibutienę ir kitus artimuosius Kanadoje. Klebonas kun. E. Araujo, gyvendamas po tuo pačiu stogu, velionį prisiminė kaip taikaus, ramaus būdo žmogų, mėgusį pasidalinti mintimis. Tomas Butrimavičius, Brazilijos lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkas, iškėlė velionies didelį atsidėjimą lietuviškiems darbams. Tarp tų darbų buvo ir mėnraščio *Mūsų Lietuva* leidimas bei redagavimas. Giedojo Šv. Juozapo bendruomenės choras, kurį velionis labai vertino. Krematoriume religines apeigas atliko prel. J. Šeškevičius. Sugiedota *Marija, Marija.*

(*Mūsų Lietuva,* 2004 m., 5 nr.

Danija

Šio krašto Lietuvių bendruomenė Lietuvos įstojimą į Europos sąjungą atšventė kartu su Lietuvos ambasada Danijoje. Ambasadorius D. Matulionis pasakė kalbą, pasidžiaugęs laimėjimais nuo Lietuvos nepriklausomybės atstatymo. Jis taipgi padėkojo šventėje dalyvavusiam buvusiam Danijos užsienio reikalų ministeriui, padėjusiam Lietuvai įstoti į Europos sąjungą. Garbus svečias, atsakydamas į ambasadoriaus padėką, išreiškė nepaprastą džiaugsmą, kad galėjo kartu pabūti su lietuviais šią svarbią Lietuvai dieną. Grojant Lietuvos himną, prie Lietuvos ambasados buvo iškelta Europos sąjungos vėliava. Po to visi šventės dalyviai klausėsi danų klasikinės gitaros kvarteto "Korana", atlikusio ištraukas iš kompozitoriaus J. Tamulio kūrinių. Po oficialiosios dalies skambėjo lietuviškos dainos, sukosi šokių rateliai.

("Pasaulio lietuvis", 2004 m., 5 nr.)

Gudija

Rimdžiūnų kaimas liūdi netekęs lietuvybės puoselėtojo a.a. Tado Vaičiulio, mirusio kovo 26 d. Velionis gimė 1931 m. Rimdžiūnuose. Su savo žmona Jadvyga pasižymėjo vaišingumu ir gerumu, itin vertinę visa, kas yra lietuviška. Jų namuose buvo galima atsigauti tautine dvasia. Jie taipgi Rimdžiūnų miškely prižiūrėjo bolševikų sušaudytų trijų lietuvių kapą. Velionis atkakliai gynė savo teises. Jis valdžios įstaigose kovojo, kad jo pase būtų įrašyta ne "Voitine Tadeuš Vinejevič", o Vaičiulis Tadas Vinco. Varstė Astravo ir Minsko valdžios įstaigų duris, kol pasiekė savo tikslą, ir jo Gudijos piliečio pase buvo įrašyta "Vaičiulis Tadas Vinkovič". Bandė dar reikalauti, kad vietoj Vinkovič būtų įrašytas Vinco, bet tarnautoja pasakė: "Džiaukis, kad tiek pasiekei". Po visos kovos T. Vaičiulis 1998 m. vasario mėn. *Lietuvių godose* rašė ir džiaugėsi: "Atrodo, lyg būčiau išnaujo gimęs – turiu tikrąją savo pavardę ir vardą, kokį turėjo ir mano tėvelis. Patarčiau visiems lietuviams pasekti mano pavyzdžiu, nes jeigu mes tylėsime, nereikalausime, tai niekas mums jų ir nesugrąžins". Ypač reikšmingi šie žodžiai, rašoma *Lietuvių godose,* 2004 m. 4 nr., turėtų būti lietuviškų mokyklų mokytojams, kurie turėtų išugdyti mokiniuose norą atlietuvinti savo vardus ir pavardes. Į Rimdžiūnų kapines velionį palydėjo didelis būrys artimųjų ir kaimynų bei pažįstamų. Žmona neteko vyro, vaikai tėvo, o rimdžiūniečiai puikaus kaimyno. Jis buvo *Lietuvių godų* skaitytojas ir uolus jų platintojas.

J. Andr.

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED
Associate Broker, 67 First Street
Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angelę Šalvaitytę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patarnaus.
Nemokamas 1-888-657-4844
Darbo 705-445-8143
Elektroninis paštas: salvaitis@bmts.com
Tinklalapis: www.homesgeorgianbay.com

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

Lougheed Funeral Home

Žmonės, kurie atjaučia kitus

Sudbury Ontario

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPODIST **ROBERTAS NEKRAŠAS**

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ĮAUGĘ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA
- VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDĖKLAIS
- PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- STERILŪS ĮRANKIAI

LIGONIUS PRIIMAME:
352 WILSON ST. E., ANCASTER, Ont. TEL 905 648-9176

SU ŠTURMU
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
LĖKTUVU arba LAIVU
905•271•8781
PETRAS ŠTURMAS
Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono, Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 45 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:		PASKOLAS	
kasd. pal. čekių sąsk. iki	0.75%	Asmenines nuo	8.50%
santaupas	1.00%	nekiln. turto 1 m.	4.50%
kasd. pal. taupymo sąsk.	0.75%		
INDĖLIAI:			
90 dienų indėlius	1.35%		
180 dienų indėlius	1.40%		
1 m. term. indėlius	1.80%		
2 m. term. indėlius	2.10%		
3 m. term. indėlius	2.55%		
4 m. term. indėlius	3.05%		
5 m. term. indėlius	3.40%		
RRSP ir RRIF (Variable)	1.00%		
1 m. ind.	1.80%		
2 m. ind.	2.10%		
3 m. ind.	2.55%		
4 m. ind.	3.05%		
5 m. ind.	3.40%		

- *Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai.*
- *Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mil. dol. ir Kanados valdžios iki $100,000.00 sumos draudimu*

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"
MASTER CARD KREDITO KORTELĖ – INTERAC KORTELĖ
TINKLALAPIS: www.talka.net

Visas gyvenimas – muzikai ir dainai

Antano Pociaus 120-osioms gimimo metinėms

VYTAUTAS KUTKEVIČIUS

Nuo seno dainingas Jurbarko kraštas išugdė gražų būrį talentingų ir plačiai žinomų muzikų bei dainininkų. Vienas tokių yra Antanas Pocius, gimęs 1884 m. birželio 10 d. Jurbarke.

Vyresnysis sūnus Jonas Pocius, gimęs 1876 m. rugpjūčio 6 d., privačiai pasimokęs vargonininkystės, dar vienerius metus studijavo Varšuvoje pas profesorių Furmaniko ir Makovskio harmonijos kursuose. Paskui 40 metų Jurbarke jis vargoninkavo, vadovavo chorams, orkestrams, dėstė muziką gimnazijoje. Antanas, brolio pamokytas, išmoko griežti įvairiais muzikos instrumentais, Kaune baigė Juozo Naujalio vargonininkų ir chorų dirigentų kursus.

Nuo 1900 m. Antanas Pocius tapo Jurbarko šventovės vargonininku ir choro vadovu. Nors čia jis dirbo tik penketą metų, tačiau jo aktyvi ir kūrybinga veikla senųjų jurbarkiečių atmintyje ilgam išliko. Jis sėkmingai plėtojo Vinco Nacevičiaus pradėtą darbą – suorganizavo pajėgų vyrų chorą, su kuriuo koncertuodamas aplankė daugelį kaimyninių parapijų.

Vyrų chore A. Pocius atkreipė dėmesį į jauną dainininką Antaną Sodeiką, dainavusį pirmuoju tenoru. Chorvedys įžvelgė šio jaunuolio neeilinius muzikinius gabumus. Jis pamokė A. Sodeiką lavinti balsą, groti fortepijonu ir vargonais. Po poros dešimtmečių A. Sodeika tapo žinomu Lietuvos operos solistu.

A. Pocius artimai draugavo su gretimos Skirsnemunės parapijos vargonininku Stasiu Šimkumi, kilusiu iš netolimos Seredžiaus apylinkės. Jiedu dalijosi patirtimi, muzikos leidiniais, brandino bendrus muzikinius sumanymus, neretai skambindavo fortepijonu keturiomis rankomis. Nepriklausomoje Lietuvoje S. Šimkus išgarsėjo kaip talentingas kompozitorius.

A. Pocius daug prisidėjo rengiant pirmą didelį lietuvišką vakarą Jurbarke, kuris įvyko 1905 m. spalio 20 d. dvaro daržinėje. Buvo suvaidinta Keturakio komedija *Amerika pirtyje*, o koncertavo jungtinis Jurbarko ir Skirsnemunės parapijų choras, diriguojamas Stasio Šimkaus.

Pagaliau atėjo metas A. Pociui stoti į carinės Rusijos kariuomenę. Jis iš pradžių galvojo patekti į junkerių mokyklą ir paskubomis ėmė ruoštis. Tačiau veikiai persigalvojo ir nutarė nuo caro kariuomenės pabėgti į Ameriką. Jurbarko šventovėje vargonininku paliko savo brolį Joną, kuris turėjo gražų tenorą, gerą muzikinę atmintį ir didelį norą darbuotis. Antano viltis Jonas ilgainiui pateisino su kaupu.

1905 m. gale A. Pocius atvyko į Čikagą. Iš pradžių jis vargoninkavo vienoje lenkų parapijoje, vėliau jam pavyko gauti vargonininko vietą lietuviškose Visų Šventųjų ir Aušros Vartų parapijose Roselande.

Antanas Pocius nuolat jautė didesnio muzikinio išsilavinimo stoką. Nors visą laiką užsiėmė savišvieta, tačiau ši jo jau nebepatenkino – norėjosi gauti žinių iš profesionalių muzikos pedagogų. Įstojo į Čikagoje veikusią Amerikos konservatoriją. Ją sėkmingai baigė bakalauro laipsniu.

Gyvendamas Čikagoje, A. Pocius įsitraukė į organizacinę veiklą. Tais laikais Čikagoje ir jos apylinkės jau buvo nemažai lietuviškų parapijų. A. Pocius suorganizavo Čikagos apylinkių vargonininkų sąjungą. Ši organizacija vargonininkams daug

A.a. ANTANAS POCIUS

padėjo keliant jų profesinį lygį. 1911 m. A. Pociaus iniciatyva buvo įsteigta ALRK vargonininkų sąjunga. Buvo išrinktas jos pirmininku. Už nuopelnus sąjungai vėliau A. Pociui buvo suteiktas garbės nario vardas. Iš vargonininkų A. Pocius suorganizavo vyrų chorą, kuris pasivadino žinomo muziko Česlovo Sasnausko vardu. Tas choras aktyviai ir plačiai koncertavo JAV lietuvių telkiniuose.

Mylėdamas muzikos meną, A. Pocius pradėjo ir pats jį kurti. Ėmė harmonizuoti liaudies dainas, komponuoti savas melodijas, o 1909 m. sukūrė operetę vaikams *Kur tiesa?*

Čikagoje jis netikėtai susitiko su buvusiu savo mokiniu, Jurbarko vyrų choro dalyviu Antanu Sodeika. Šis pasipasakojo, kad jo dėdė Kazimieras Miliūnas, gyvenęs JAV, vyresniesiems broliams Valerijonui ir Povilui, nutarusiems bėgti nuo caro kariuomenės, atsiuntė laivakartes. Bet dėdė suklydo rašydamas vardus – vietoj Valerijono užrašė Antanas. Taip jis 1907 m. atvyko į Ameriką. A. Sodeika jau vargoninkavo vienoje iš lietuviškų parapijų, toliau gilino muzikos žinias.

A. Pocius susipažino su muzikos pedagogu, chorų dirigentu ir kompozitorium Aleksandru Aleksiu, gimusiu 1886 m. spalio 10 d. Pelėdiškiuose (Marijampolės apskr.), baigusiu Varšuvos konservatoriją ir 1913 m. atvykusius gyventi į JAV. Jiedu subrandino sumanymą Čikagoje steigti muzikos mokyklą ir 1914 m. ją atidarė. Norinčių mokytis nestigo. Sėkminga pradžia paskatino kitąmet įsteigti L. Beethoveno konservatoriją, kurioje A. Pocius ilgokai dėstė ir direktoriavo. Konservatoriją daugiausia lankė lietuvių išeivių jaunimas. Norėdamas susipažinti su panašių muzikos mokyklų veikla, A. Pocius net buvo nuvykęs į Europą, aplankė ne vieną pagarsėjusį muzikinį centrą.

Čikagoje A. Pocius netikėtai susitiko ir su savo senu bičiuliu, buvusiu Skirsnemunės parapijos vargonininku Stasiu Šimkumi. Pasirodė, jog 1915 m. pavasarį "Nukentėjusiems nuo karo šelpti" draugijos Vilniaus skyriaus komitetas S. Šimkų, kaip gabų muziką ir visuomenininką, atsiuntė į JAV rinkti aukų. Per vienerius metus jis apvažinėjo visus didžiuosius lietuvių telkinius ir steigdavo chorus.

Antanas Pocius 1926 m. pradėjo pastoviai dirbti lietuviškoje Šv. Jurgio parapijos Roselande vargonininku ir ten dirbo iki mirties. Visą laiką Čikagos lietuvių muzikinėje veikloje jis buvo vienas aktyviausių ir dalyvių, ir organizatorių. Dar 1916 m. A. Pocius suorganizavo pirmąją Čikagos lietuvių dainų šventę. Vėlesnėse šventėse jis nesyk vadovavo jungtiniams chorams. Daug sumanumo ir energijos jam prireikė, kol suorganizavo Čikagos Lietuvos vyčių "Dainos" chorą, kuriam jis paskui vadovavo. Teko jam diriguoti ir garsiam Čikagos lietuvių "Birutės" draugijos chorui. Taip pat kurį laiką vadovavo "Mažosios gėlelės", Raudonojo kryžiaus ir kt. chorams.

Nemažai jėgų A. Pocius atidavė organizuodamas ir vadovaudamas įvairiems orkestrams. 1927 m. jis subūrė savo Šv. Jurgio parapijos mokyklos mokinių orkestrą. Tais pat metais pradėjo koncertinę veiklą jo vadovaujamas L. Beethoveno konservatorijos gausus orkestras. 1933 m. jo buvo suburtas alumnų orkestras.

Su minėtais chorais ir orkestrais A. Pocius atliko ir gana sudėtingų kūrinių. Ypač daug gražių atsiliepimų susilaukė atlikta Č. Sasnausko kantata "Broliai" ir F.C.T. Dubois oratorija *Septyni Kristaus žodžiai nuo kryžiaus.* Su saviveiklininkų trupėmis A. Pocius pastatė ir žinomo prancūzų kompozitoriaus Robero Planketo populiarią operetę *Kornevilio varpai.*

Visą laiką jis dirbo ir kūrybinį darbą. 1920 m. sukūrė operetę vaikams *Pumpurėlis ir musmirės.* Tais pačiais metais išleido vaikams skirtą *Dainų rinkinėlį.* 1926 m. parašė 3 giesmes vyrų chorui. Vėliau į natų sąsiuvinius gulė A. Pociaus operetės *Nastytė, Kuprotas oželis, Pabaigtuvės, Vestuvės.* 1938 m. jis išleido *Giesmyną.* Kitąmet išėjo iš spaudos jo 2 dalių dainų rinkinys *Dainų dainelės.* Vienas iš paskutiniųjų reikšmingesnių A. Pociaus kūrinių yra *Tulpės* – kūrinys balsui ir fortepijonui.

1934-1946 m. (su pertrauka) A. Pocius redagavo žurnalą *Muzikos žinios,* kurio neretame numeryje skaitytojas rasdavo jo straipsnių. Muzikos klausimais jis nemažai rašė ir į *Draugo* laikraštį.

Už aktyvią kūrybinę veiklą ir nuopelnus Lietuvai penkiasdešimtmečio proga 1934 m. Antaną Pocių Lietuvos vyriausybė apdovanojo Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ketvirto laipsnio ordinu.

Pokario metais į JAV atsikėlė buvęs Kauno ir Vilniaus operos teatrų solistas Vladas Baltrušaitis, gyvenęs ir progimnaziją baigęs Jurbarke, pirmąsias muzikos bei dainavimo žinias gavęs iš mokytojo Jono Pociaus. Sužinojęs, kad Čikagoje Šv. Jurgio parapijoje vargonininkauja jo mokytojo brolis Antanas Pocius, nedelsdamas jį aplankė. V. Baltrušaitis buvo nuoširdžiai priimtas. Jis papasakojo, kad Raudonajai armijai artėjant prie Jurbarko, J. Pocius su žmona pora arklių tempiamu vežimu irgi traukėsi į Vakarus. Bet 1944 m. spalio 8 d. pateko į mūšio lauką ir turėjo sugrįžti atgal. 1948 m. Jonas Pocius mirė.

Antanas Pocius mirė 1953 m. sausio 19 d. Čikagoje. Po jo mirties Šv. Jurgio parapijoje pradėjo vargoninkauti minėtas Vladas Baltrušaitis.

Gintariečių "Abrūsėlis" scenoje ir salės viduryje metinio koncerto metu š.m. birželio 6 d. Anapilio sodybos salėje Ntr. R. D. Puterių

Dailiųjų amatų mokykloje

Joje auga būsimi amatų specialistai

ANTANINA URMANAVIČIENĖ

Alytaus Dzūkų kultūros draugijos dzūkų šnektos mylėtojai kovo 22 d. gausiai susirinko Alytaus Dailiųjų amatų mokyklon. Atvyko susipažinti su amatais, kurių mokoma šioje įstaigoje.

Kiekvieną ateinantį maloniai nuteikia mokyklos kieme stovinčios labai gražios medinės skulptūros. Jos, tarsi sargai, saugo šios mokslo šventovės rimtį, telkdamos pedagogų ir moksleivių kūrybines galias naujiems darbams. Jos liudija, kad šioje mokykloje dirba kūrybingi mokytojai, darbštūs meną mylintys moksleiviai, kurių rankoms paklusęs medis virsta stebuklais, vedančiais senovėn, parodančiais mūsų protėvių didelius dvasinius lobius.

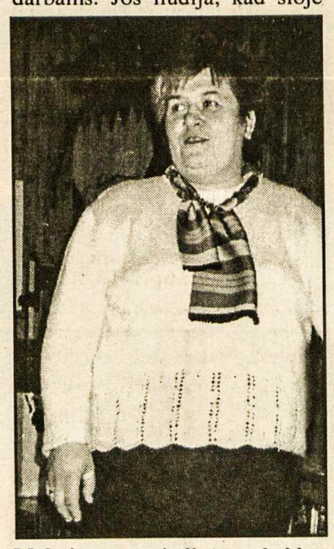

Makniūnų pagrindinės mokyklos direktorė dzūkė Elena Ramanauskienė

Mokyklos direktorė Laimutė Šušienė susirinkusiems pristatė savo vadovaujamą mokyklą. Joje dirba 14 asmenų pedagogų kolektyvas. Auklėtiniai savo darbais garsina mokyklą visoje šalyje. Rankdarbių parodos garsėja ne tik Alytaus apskrityje, bet ir sostinėje.

Atvykę dzūkai susipažino su juvelyrininkų, siuvėjų, interjero darbuotojų, medžio drožėjų, pynėjų darbais.

Labai greitai bėgo laikas žiūrint į labai gražias, nepaprastai įdomias, visus sužavėjusias choreografines kompozicijas: *Malda* ir *Užgavėnės.* Jas pakomentavo mokytoja choreografė Gintarė Markevičienė.

Šiuo metu Lietuvoje aktuali knygnešių tema. Todėl apie Lietuvos knygnešius papasakojo Alytaus kraštotyros muziejininkė Žaliaduonienė.

Makniūnų direktorė Elena Ramanauskienė skambia dzūkų tarme paporino apie jos kolektyvo dalyvavimą Vilniuje televizijos laidoje *Krašto garbė.* Visi pasidžiaugė, kad ginant dzūkų garbę, susirėmus su galingais ir vyresniais kybartiečiais makniūniškiai nenusileido. Su direktore atvykusios, gražiais tautiniais drabužiais pasirėdžiusios auklėtinės puikiai dainavo "dzūkiškas giesmelas" ir porino "pasakėlas".

Konstancijos Čyvienės vadovaujamo etnografinio ansamblio "Versmė" narės atliko iš "Dzūkiškos vėsiailos" ištrauką, kurioje parodė motiną, varančią savo dukrą už nemylimo bernelio ir dėl tos priežasties raudančią.

Giesmininkų kvartetas: Razvita Kriščiokaitienė, Anelė Sedorzovienė, Anelė Pankienė ir Bronė Kizakienė padainavo labai senų promočiučių dainuotų dainų, o Bronė paporino ir savo mokyklinių metų nuotykį.

Dzūkiškoj popietėj dalyvavo ir Seimo nario Artūro Skardžiaus atstovė Laimutė Kirkliauskienė. Renginiui artėjant į pabaigą, nešinas dviem ryšuliais "lauktuvėmis" pasirodė ir Seimo narys dzūkas Gediminas Jakavonis. Dzūkams dovanojo leidinį *Antrasis Dzūkijos kultūros kongresas,* kuris buvo skirtas Dainavos 750-osioms metinėms paminėti.

Rašė 25 laikraščiams

Žurnalisto Edvardo Šulaičio pagerbtuvės

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ

Š.m. balandžio 30 d. "Seklyčioje", Čikagoje, rinkosi kybartiečiai, ciceriečiai ir kitų vietovių Edvardo Šulaičio draugai pagerbti jo, nepailstamo darbuotojo žiniasklaidoje, sporto visuomenės ir kultūros srityse bei pasidžiaugti jo apdovanojimais per pastaruosius metus: LDK Gedimino ordinu, JAV LB Kultūros tarybos Žurnalisto premija, Lietuvos tautinio olimpinio komiteto skirta "Olimpine žvaigžde". Šį žurn. E. Šulaičio pagerbimą rengė kraštiečiai iš Kybartų: Elena Rovinskaitė-Rožėnienė ir Jaunutis Puodžiūnas.

Susirinkusius svečius pasveikinusi E. Rožėnienė tarė keletą žodžių apie E. Šulaičio nueitą kelią, kupiną didelių darbų. Jis ne tik žurnalistas, fotožurnalistas, bet ir visuomenininkas, metraštininkas, kybartiečiai didžiuojasi ir džiaugiasi, kad jis iš jų tarpo ir linki Dievo palaimos asmeniniame ir visuomeniniame gyvenime.

Viktoras Kučas perskaitė eilę gautų sveikinimų šia proga, tarpe jų ir brolio Juozo bei jo šeimos, negalėjusių čia dalyvauti. Vytauto Mickevičiaus iš Kauno, vedančio Kybartų tinklalapį internete, sveikinime ypač iškeliama Edvardo Šulaičio veikla garsinant Lietuvos sportą, meną ir kultūrą.

Dalyvavo ir gausus būrys atstovų iš Cicero, kur gyvena E. Šulaitis. Jonė Bobinienė sveikino ir džiaugėsi jo paskutiniu apdovanojimu – "Olimpine žvaigžde" ir kartu su Mėta Gabaliene įteikė jam gėlių puokštę bei dovaną.

Dr. Petras Kisielius savo žodyje pabrėžė, kad E. Šulaitis, jaunas atvykęs į JAV, išeivijoje išaugo į svarbią asmenybę su plačiais talentais. E. Šulaitis yra rašęs net į 25 lietuviškus laikraščius bei žurnalus, sakė jis, dabar rašo į 16.

E. Šulaitis puikiai rašo apie sportą ir istorijai įamžina Cicero ir kitų vietovių lietuviškus renginius, sakė dr. P. Kisielius. Baigdamas linkėjo E. Šulaičiui geros sveikatos ir dar ilgai darbuotis ir žiniasklaidoje, ir lietuviškoje veikloje.

Milda Šatienė, Jaunimo centro pirmininkė, dėkojo E. Šulaičiui už objektyvius straipsnius JC reikalais ir linkėjo sveikatos bei ilgų, kūrybingų metų.

A. Šatui sukalbėjus maldą, visi vaišinosi skaniais "Seklyčios" pietumis. Pavalgius žodį tarė E. Šulaitis. Jis dėkojo rengėjams, visiems atvykusiems bei sveikinusiems ir žadėjo ir toliau darbuotis lietuviškoje veikloje.

Edvardas Šulaitis su apdovanojimą įteikusiomis Cicero lietuvių atstovėmis Jane Bobiniene (kairėje) ir Mėta Gabaliene Nuotr. Z. Degučio

Knygų rišykla "SAMOGITIA" meniškai įriša knygas bei žurnalus
A. PLENYS
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Lietuva, lietuvių kalba ir kultūra buvo pristatyta šį pavasarį jau septynioliktą kartą Ispanijos Madride į vykusioje tarptautinėje kalbų mugėje *Expolingua*. Mugės rengėjai šiemet pabrėžia besiplečiančios Europos kalbų į vairovę. Tris dienas trukusi mugė stengėsi pristatyti pasaulio kalbas ir kultūras, propaguoti kalbų studijas Ispanijoje ir už jos ribų, informuoti apie universitetinių bei profesinių studijų užsienyje galimybes, aptarti filologinių studijų naujoves. Lietuvių kalbą pristatė specialiai tam tikslui paruošta informacinė medžiaga. Pristatymą Madride rengė Lietuvos institutas, Vilniaus universiteto Lituanistinių studijų katedra ir Lietuvos ambasada Madride.

Tarptautinė vaikų knygos diena visame pasaulyje nuo 1967 metų švenčiama danų pasakininko Hans Kristian Anderseno gimimo dieną, balandžio 2. Į Lietuvą ši tradicija atkeliavo prieš 12 metų. Šiemet ta proga Valstybinėje Martyno Mažvydo bibliotekoje buvo surengtas literatūros kritikų, leidėjų, bibliotekininkų seminaras. Tačiau svarbiausias šventės akcentas buvo Vilniaus mokytojų namuose į teiktos Tarptautinės vaikų ir jaunimo literatūros draugijos Lietuvos skyriaus premijos geriausiems vaikų knygų kūrėjams: rašytojams, dailininkams iliustruotojams, vertėjams, literatūros tyrinėtojams. Geriausia 2003 metų knyga vaikams ir paaugliams pripažinta Viles Vel *Parašyk man iš Afrikos*. Geriausia poezijos knyga vaikams tapo Sigito Poškaus *Vieną kartą*.

Geriausia knyga jauniesiems skaitytojams – Gintarės Adomaitytės *Vėjų miesto pasakos*. Premija už reikšmingiausią ir meniškiausią 2003 metų vertimą vaikams paskirta Jonei Ramunytei už Andre Dhotel knygos *Kraštas, kurio niekada neprieisi* vertimą. Gražiausia knyga vaikams išrinkta dailininkės Sigutės Chlebinskaitės iliustruota Kazio Jakubėno *Kas kiemely daros*. Meniškiausiai iliustruota pažintinė knyga – Agnės Indrės iliustruota Andriaus Vaišnio *Konstitucijos istorija vaikams*. Premija už svariausius 2003 m. vaikų literatūros kritikos ir mokslo darbus paskirta literatūrologui Kęstučiui Urbai už straipsnį *Literatūra vaikams ir paaugliams* knygoje *Naujausioji lietuvių literatūra (1988-2002).*

Lietuvos mokslų akademijos (MA) visuotinio susirinkimo ataskaitos sesijoje buvo aptartos opiausios Lietuvos mokslo problemos. Pranešimą padarė MA pirmininkas Zenonas Rudzikas, po to vyko diskusijos apie iškylančias problemas ir atsiveriančias galimybes jungiantis į Europos sąjungą. Susirinkime MA atminimo medaliu už ypatingus nuopelnus mokslui ir ilgametį sėkmingą vadovavimą MA-jai apdovanotas akademikas Benediktas Juodka. Taip pat įteikti diplomai 2003 m. MA premijų laureatams: Simono Daukanto premija už istorijos tyrinėjimus skirta akademikui Antanui Tylai; Jono Kriščiūno premija už žemės ūkio mokslų tyrinėjimus – MA nariui korespondentui Česlovui Juknai; Juozo Matulio premija už chemijos darbus MA nariui korespondentui Vitalijui Janickiui, docentei Ingridai Ancutienei ir docentui Remigijui Ivanauskui; Algirdo Žukausko premija už darbus šiluminėje fizikoje ir energetikoje įteikta akademikui Jurgiui Vilemui.

Visuotiniame susirinkime taip pat buvo išrinkti penki nauji MA užsienio nariai. Islandijos universiteto profesorius zoologas *Karl Skirnisson*, tyrinėjęs žmogaus, naminių ir laukinių gyvūnų endo ir ektoparazitus, yra Skandinavijos-Baltijos parazitologų draugijos pirmininkas. Rusijos MA tikrasis narys *Dmitrij Pavlov*, žymus ichtiologijos, ekologijos ir bendrosios biologijos sričių mokslininkas, paskelbęs 16 monografijų, yra 19 išradimų bei patentų autorius. Palaiko glaudžius ryšius su Lietuvos mokslininkais mokslo ir gamtosaugos klausimų sprendimuose. Ukrainos valstybinės MA tikrasis narys *Jurij Gleb* vadovauja Tarptautiniam ląstelių biologijos institutui Kijeve, dirba Vokietijos ir JAV bendrovėse augalų genų ir inžinerijos tyrimų moksliniu vadovu; glaudžiai bendradarbiauja su Lietuvos mokslininkais, kalba neblogai lietuviškai. Jo žmona lietuvė, Lietuvos pilietė.

JAV Vanderbilt universiteto profesorė emeritė *Charlotte Froese Fischer*, viena žymiausių atomo teorijos specialisčių, sukūrusi atominių dydžių skaičiavimo programų kompleksus; nuo seno bendradarbiavo su Lietuvos atomo teorijos specialistais. Jos skyriuje yra dirbęs akad. A. Jucys, stažavo Vilniaus universiteto darbuotojai, kartu buvo vykdomi keli tarptautiniai projektai. Lietuvos mokslininkai kartu su C.F. Fischer yra paskelbę trylika bendrų mokslinių straipsnių tarptautiniuose žurnaluose. Rusijos MA ir Rusijos žemės ūkio MA akademikas *Konstantin Frolov*, mašinų ir mechanizmų, virpesių teorijų bei patikimumo problemų specialistas, glaudžiai bendradarbiavęs su Lietuvos mokslininkais, ypač su akad. Kazimieru Ragulskiu ir jo laboratorija vibrotechnikos teorijos ir panaudojimo srityse.

Klaipėdos universiteto Menų fakultetas šių metų kovo pabaigoje atšventė dvigubą šventę: buvo išleista pirmoji lėlių teatro režisierių laida ir atidaryta moderniai atnaujinta mokomojo teatro salė. Profesionalių lėlininkų – lėlių teatro režisierių specialybę pirmą sykį ne tik Klaipėdoje, bet ir visoje Lietuvoje į sigijo vienuolika studentų. Jiems pirmiems buvo suteikta proga užlipti ant naujosios teatro scenos. Režisūros katedros vedėja Danutė Vaigauskaitė teigia, kad tai moderniausia teatro salė Lietuvoje, su moderniausiu apšvietimu, garso ir specialių efektų į ranga. Į salės atnaujinimą buvo investuota apie ketvirtis milijono litų, kurių didžioji dalis buvo skirta iš valstybinio biudžeto, prisidėjo ir pats Klaipėdos universitetas.

Kompozitoriaus Mindaugo Urbaičio kūriniai š.m. Velykų išvakarėse buvo atliekami Vokietijoje, Hanoverio Šv. Jono šventovėje: *Schlussstueck* pagal vokiečių poeto Reiner Maria Rilke tekstą, ir *Ramybė* fortepijonui ir styginiams. Kūrinius atliko vokiečių altininkė Claudia Erdmann ir Hanoverio Šv. Jono orkestras, diriguojamas Lothar Mohn. Pastarasis ir surado šiuos kūrinius, paties kompozitoriaus paskelbtus internete. M. Urbaičio kūriniai Vokietijoje buvo atliekami ir kitur: Konrad Adenauerio fondo akademijos Berlyne renginyje *Rytų Jeruzalė* violončelininkas, Lietuvos valstybinės kultūros ir meno premijos laureatas, Davidas Geringas su savo meistriškumo klasės studentais atliko M. Urbaičio *Bachvariationen II* (Bacho variacijos II). **G.K.**

(ELTOS, Delfi, BNS, *7 meno dienos,* LGTIC informacija)

Toronto "Philharmonia" orkestro dirigentas Kerry Stratton (kairėje) ir violončelistas Vytautas Sondeckis džiaugiasi gerai pasisekusiu koncertu Toronto Centre for the Arts patalpose 2004 m. gegužės 6 d. Nuotr. I. Ross

PRISIKĖLIMO KREDITO KOOPERATYVAS

3 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje tel.: 905 566-0006 Fax: 905 566-1554

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.30 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 64 milijonus dolerių

MOKA UŽ:		IMA UŽ:	
90-179 d. term. ind.	1.00%	Asmenines paskolas nuo	4.75%
180-364 d. term.ind.	1.00%	Sutarties paskolas nuo	4.75%
1 metų term. indėlius	1.15%	Nekiln. turto paskolas:	
2 metų term. indėlius	1.90%	Su nekeičiamu nuošimčiu	
3 metų term. indėlius	2.35%	1 metų	3.80%
4 metų term. indėlius	2.75%	2 metų	4.30%
5 metų term. indėlius	3.35%	3 metų	4.75%
1 metų GIC-mėn.palūk.	1.25%	4 metų	5.10%
1 metų GIC-met. palūk.	1.40%	5 metų	5.70%
2 metų GIC-met. palūk.	2.15%		
3 metų GIC-met. palūk.	2.60%	Su keičiamu nuošimčiu	
4 metų GIC-met. palūk.	3.00%	1, 2, 3 metų	3.75%
5 metų GIC-met. palūk.	3.60%		
RRSP, RRIF ir OHOSP "Variable"	0.75%	*Duodame CMHC apdraustas nekilnojamo turto paskolas*	
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind.	1.65%		
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind.	2.40%		
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind.	2.85%		
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind.	3.25%	*Duodame komercines nekilnojamo turto paskolas*	
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind.	4.00%		
Taupomąją sąskaitą iki	0.75%		
Kasd. pal. čekių sąsk. iki	0.75%		
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	0.40%		

Duodame asmenines paskolas iki $100,000 ir nekilnojamo turto paskolas iki 95% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (travellers cheques) JAV, Kan. ir EURO valiuta. Dauguma patarnavimų teikiami nemokamai: spausdiname asmeninius ir biznio čekius, apmokame įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai ***"INTERAC-PLUS" kortelė***

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.rpcul.com

ADVOKATAS
VICTOR RUDINSKAS
Tel. 416 240-0594

27 John Street, Toronto, Ontario M9N 1J4
(arti Lawrence Ave. W. ir Weston Road)

HOMELIFE
HomeLife Realty Plus Ltd.
2261 Bloor Str. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) **763-5161**
Fax: 416 763-5097
Prašau kreiptis visais namų pirkimo-pardavimo reikalais. Patarnauju lietuvių visuomenei 18 metų

MANO NUOSAVYBĖS VERTĖ
$400,000, $500,000, $700,000?
Nemokamas įvertinimas.

SKAMBINKITE
TEODORUI STANULIUI, B.A.
416-879-4937
(nešiojamas)

RE/MAX WEST REALTY Inc. Tel. **416 769-1616**;
namų **416-231-4937**

DR. STASYS DUBICKAS
DANTŲ GYDYTOJAS
398 Guelph Line, Burlington
(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)
Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")
(905) 333-5553
TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE – 2373 BLOOR ST.W.

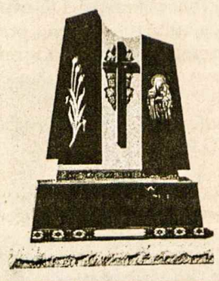

ROCK OF EUROPE INC.
GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS
AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTIJA
(416) 232-1250
83 SIX POINT ROAD
(Į PIETUS NUO BLOOR, NETOLI ISLINGTON)
TORONTO, ON M8Z 2X3

MARGUTIS Parcels
4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042
Reguliarūs dvisavaitiniai maršrutai siuntiniams laivu ir lėktuvu tiesiai į Vilnių

Tel: (416)233-4601
COUPON
$3.00* off for 1 parcel $3.00* off
* coupon is valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

Iškilmingoje Šv. Jurgio sueigoje š.m. gegužės 15 d. vilkiukų drauginkas s.v. v.sl. Linas Grybas užriša kaklaraištį vienam iš įžodį davusių
Nuotr. R. Otto

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)

mo ir pelno dalies paskirstymo. Jų išvados gali labai paveikti parlamento rinkimų rezultatus.

Šiaurės Amerikos kontinente Ontario provincija yra trečioje vietoje iš daugiausia orą teršiančių provincijų ar valstijų. Ją pralenkia tik North Carolina ir Ohio valstijos. Nuo 1998 m. JAV išmetamos į orą taršos kiekis sumažėjo 18%, o Kanadoje jos padidėjo 3%. Daugiausia nuodingų teršalų gamina elektros jėgainės, kurios naudoja akmens anglį ar panašius produktus savo turbinoms varyti. Visos Kanados pramonės įmonės 2001 m. išmetė į orą 2,700 tonų teršalų, kurių dauguma yra kenksmingi žmonių sveikatai, galintys sukelti vėžio ligas, naujagimių deformavimą ir išsigimimus. Prie Lake Erie esanti Nanticoke elektros jėgainė, kuri išmesdavo į orą net 7% visos Kanados oro taršos, jau įtaisė tinkamus įrenginius ir filtrus.

SARS liga praeitų dvejų metų laikotarpiu Kanadoje pasiglemžė 44 gyvybes. Virusinė "Clostridium difficile", žinoma kaip dažnai pasitaikanti viduriavimo liga, Montrealio ir Kalgary ligoninėse sukėlė sveikatos ministerijos rūpestį, nes nuo jos mirė jau 79 viduriavimu susirgę ligoniai. Naujoji atmaina yra pastebėta asmenyse, kurie ima rūgštingumą kontroliuojančius ir antibiotinius vaistus. Šie mikrobai yra atsparūs beveik visiems žinomiems antibiotiniams vaistams, gamina žmogaus žarnyne nuodus, nuo kurių yra sunku išsigydyti. Liga plečiasi per užkrėstą aplinką ligoninėje ir per asmenis, nes ligos virusų sporos labai ilgai išsilaiko.

Mokslininkai yra susirūpinę dėl ateinančios sausros Kanados vakarinėse provincijose. Mažėjant sniego ir lietaus kritulių kiekiui, mažėjant kalnynų sniegų klodams ir šiaurės ašigalio ledynams, slūgsta ir upių vandens lygis. Kanados upių vandens lygis paskutiniu penkiasdešimtmečiu nukrito beveik 20%. JAV upių vandens lygis sumažėjo dvigubai daugiau, o kai kurios pietinėse valstijose esančios upės net iki 80%. Tuo pat metu vidutinei metinei temperatūrai pakilus dviem laipsniais, išgaravimas viršija kritulius, todėl manoma, kad Kanados prerijų provincijos gali vėl virsti dulkių lygumomis, panašiai kaip buvo prieš 150 metų. Pramonės kraštuose didėjant vandens pareikalavimui, jei ne Kanadoje, tai JAV jau dabar jaučiamas vandens trūkumas, ypač vidurio ir vakarų valstijose.

Švedijoje vykusiose pasaulinėse kerlingo varžybose kanadietė Colleen Jones laimėjo aukso medalį. Ji daugeliui kanadiečių pažįstama kaip CBC oro pranešėja. Ji sakė, kad ji ir jos komandos draugės prieš žaidynes, kaip laimės burtą, nardino kojų pirštus Baltijos jūroje. Ji išėjo laimėtoja ir 2001 metais vykusiose pirmenybėse.

Dėl lenktyniavimo gatvėse dviejų automobilių jauni vairuotojai sėdi kalėjime laukdami išperkamojo užstato, du jų draugai žuvo mašinai atsitrenkus į medį, o dar keturi guli ligoninėje. Vienas iš vairuotojų dar tik prieš mėnesį buvo sulaikytas gatvėje viršijant leistiną greitį 50 km., o antras yra įtariamas naudojus sukeistas registracijos plokštes, važiavus be leidimo ir be tinkamos apdraudos. Lenktynės vyko pačiame Toronto miesto centre apie 3 val. ryto. Vairuotojų laukia kalėjimo bausmė nuo 10 metų iki gyvos galvos. **A.V.**

Žinios iš Lietuvos

LENGVOJI ATLETIKA: Bergen (Norvegija) mieste vykusiame pirmajame rate – "Bislett Games" varžybose V. Alekna nusviedė diską 69,21 m ir užėmė pirmąją vietą. Jis 7 cm pagerino jam priklausiusį geriausią sezono rezultatą pasaulyje (69,14) bei pasiekė naują šių varžybų rekordą. Ankstesnis rekordas – 69,13 – nuo 1991 metų priklausė vokiečiui L. Ridel. Anrąją vietą užėmė estas G. Kanter (67,15 m), o trečiąją vengras R. Fazekaš. Slovakijoje vykusiose tradicinėse "Cena Slovenska" lengvaatlečių varžybose moterų ieties metime I. Jakubaitytė nusviedė ietį 59,26 m ir tapo nugalėtoja bei pasiekė asmeninį rekordą. Antra liko rusė O. Jarugina (57,71 m), trečia - lenkė B. Madejczyk (56,38 m).

DVIRAČIAI: Ispanijoje vykusiose moterų dviračių lenktynėse, trečiame rate, J. Polikevičiūtė 113 km nuvažiavo per 3 val. 7 min. 59 sek. ir užėmė antrąją vietą, o E. Pučinskaitė – trečiąją (3 val. 8 min. 30 sek.). Paskutiniame, ketvirtame daugiadienių dviračių lenktynių rate J. Polikevičiūtė įveikė 88,8 km nuotolį aplink Sopelano miestą per 2 val. 18 min. 10 sek. ir baigmėje 3 sek. aplenkė pagrindinę grupę, o E. Pučinskaitė užbaigė 12-ta. 5,8 km atskiros pradmės lenktynėse J. Polikevičiūtė užėmė aštuntąją, o E. Pučinskaitė devintąją vietą. Galutinėje įskaitoje E. Pučinskaitė liko šešta, o J. Polikevičiūtė aštunta.

ŽOLĖS RIEDULYS: Šiaulių "Gintros – Universiteto" riedulininkės Šiaulių žolės riedulio aikštėje laimėjo seriją iki dviejų pergalių 2:0 prieš Vilniaus HFTC riedulininkes ir apgynė turėtą čempionių titulą.

ŠACHMATAI: Lietuvos šachmatininkas E. Rozentalis tarptautinėse varžybose Hamburge (Vokietija) užėmė antrąją vietą.

KREPŠINIS: Mėnesį Lietuvoje siautėjusios "Orange virus" gatvės krepšinio varžybos buvo užbaigtos Kauno Vienybės aikštėje. Po atkaklios kovos pergalę išplėšė mėgėjų komanda iš Vilniaus "Monstrai", baigmėje lygiomis 9:9 sužaidusi su Kauno "Combo" komanda ir tik po baudų metimo serijos 12:11 pranokusi varžovus, iškovojo teisę liepos mėnesį ginti Lietuvos garbę pasaulio gatvės krepšinio varžybose "3X3" Basketball World Cup" Italijoje. **V.P.**

BPL Import/Export
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
SKAMBINTI
Petras Brasas
(905) 383-1650

OVER A CENTURY OF SERVICE 1874
Turner & Porter
LAIDOTUVIŲ NAMAI
TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

Vadovė vyr.sk. Vilija Narušytė užriša kaklaraištį įžodį davusiai sesei Šv. Jurgio sueigoje š. m. gegužės 15 d. Nuotr. R. Otto

Skautų veikla

• Birželio 19-20 d.d. organizuojama talka darbams "Romuvoj". Galintieji talkinti prašomi paskambinti "Romuvos" pirm. R. Sriubiškiui tel. 705 737-9101. Po žiemos "Romuva" gražiai atrodo, tik laukia darbininkų kai kuriems pataisymams, kad stovyklautojams atvykus būtų gera stovyklauti. Stovyklai turi būti įrengtas geriamo vandens šulinys. To reikalauja sveikatos apsaugos nuostatai. Pirmininkas pasiruošęs tai sutvarkyti. Taip pat paruošta žolei pjauti mašinėlė, uodams purkštuvas. **F.M.**

• "Romuvos" valdyba dėkoja Lidijai Balsienei ir Vytautui Gudaičiui už jų auką "Romuvos" stovyklavietei. Abu paskyrė po $50. **M.R.**

SPORTAS

Lauko tenisas

Šių metų lauko teniso pirmenybės vyks liepos 24-25 d.d. Klyvlande, OH. Informuoja: Algis Gudėnas, 104 East 199-th St., Euclid, OH 44119. Tel. 216 481-0465; E-paštas: linrik@adelphia.net.
ŠALFASS Inf.

Žaidynės prasideda

Šiaurės Amerikos lietuvių 54-tosios sporto žaidynės vyksta šį savaitgalį, birželio 18-20 d.d. Bridgeporte, Conn. Jas vykdo šios apylinkės Lietuvių sporto klubas, talkinant ALB Bridgeporto apylinkei. Žaidynių vadovas L. Misevičius. Užsiregistravo žaidynėse dalyvauti 32 krepšinio komandos. Tinklinio pirmenybių nebus dėl nepakankamo komandų skaičiaus.

Rungtynės pradedamos penktadienio vakare, birželio 18, Šv. Jurgio parapijos salėje. Prieš tai vyks varžybų atidarymas, kuriame dalyvaus Lietuvos ambasadorius V. Ušackas ir Bridgeporto universiteto rektorius N. Salonen. Šeštadienį bus sužaistos 36 rungtynės, susipažinimo vakaras vyks universiteto "Student Center Social Room". Žaidynių uždarymas sekmadienį, birželio 20, 5.30 val. p.p.
ŠALFASS Inf.

Krepšinio aikštėse

– Toronto "Vyčio" vyrų krepšininkai išplėšė Kanados apygardos lygos vyrų A karūną, o Toronto gintariečiai tapo vyrų B čempionais per baigmes birželio 6 d. Prisikėlimo parapijos salėje.

Apygarda ruošė 6 komandų lygą dviem ratam. Prasidėjo sausio mėn. ir pasibaigė po daugiau kaip 35-ių žaidimų. Komandos dabar ruošiasi ŠALFASS-os pirminybėms Bridgeport, Conn.

– Vytiečiai nugalėjo "Aušros" A komandą 84-70. "Vyčio" Matas Akelaitis baigmėje įmetė 33 taškus, o Paulius Sergautis 22, žaidęs "Aušroje".

– Vyrų B baigmėje naujų ateivių klubas "Gintaras" lengvai įveikė Hamiltono "Kovo" B pirmą komandą 76-54. Trečią vietą užėmė Hamiltono "Kovo" B, antra komanda su 66-50 pergale prieš "Aušros" B komandą.

– Čikagos "Lituanica" iškovojo penkius čempionatus per ŠALFASS-gos Jaunučių pirmenybes, kurios įvyko Toronte ir priemiesčiuose gegužės 29-30 d.d.

– Toronto "Vyčio" mergaitės laimėjo B karūną ir Toronto "Aušros" mergaitės laimėjo jaunių C čempionatą. **R. Miečius**

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
PARAMA
AKTYVAI per 130 milijonų dolerių

MOKAME
1.00% už 30-89 d. term. indėlius
1.00% už 90-179 d. term. indėlius
1.00% už 180-269 d. term. indėlius
1.00% už 270-364 d. term. indėlius
1.15% už 1 m. term. indėlius
1.90% už 2 m. term. indėlius
2.35% už 3 m. term. indėlius
2.75% už 4 m. term. indėlius
3.35% už 5 m. term. indėlius
1.05% už 1 m. GIC mėn. palūk.
1.40% už 1 m. GIC invest. pažym.
2.15% už 2 m. GIC invest. pažym.
2.60% už 3 m. GIC invest. pažym.
3.00% už 4 m. GIC invest. pažym.
3.60% už 5 m. GIC invest. pažym.
1.00% už RRSP ind. (var. rate)
1.65% už RRSP 1 m. term. ind.
2.40% už RRSP 2 m. term. ind.
2.85% už RRSP 3 m. term. ind.
3.25% už RRSP 4 m. term. ind.
4.00% už RRSP 5 m. term. ind.
1.00% už OHOSP (variable rate)
0.45% kasd. palūkanų čekių sąsk.
0.60% už JAV dolerių 1 metų GIC
0.40% už JAV dol. kasd. pal. sąsk.

IMAME
už asmenines paskolas nuo 4.75%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages) su
– nekeičiamu nuošimčiu (fixed rate)
1 metų 3.65%
2 metų 4.20%
3 metų 4.65%
4 metų 4.95%
5 metų 5.40%
– su keičiamu nuošimčiu 3.75%

DUODAME
- *asmenines paskolas*
- *mortgičius iki 95% įkainoto turto*
- *riboto kredito paskolas (Line of Credit)*
- *komercinius mortgičius*

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

NEMOKAMI PATARNAVIMAI
SĄSKAITŲ IŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELĖS
ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS)
KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES)

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETU!
GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKĖTI SĄSKAITAS
Elektroninis paštas: info@parama.ca

KITOS PASLAUGOS
KELIONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR SVEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ
PERSIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) Į LIETUVĄ IR KITUR

IEŠKOTE DOVANOS?
PARDUODAME LIETUVOS BANKO PROGINES MONETAS

KASOS VALANDOS:
Pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9 v.r. – 8 v.v.
LN skyriuje – penktad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.; šeštad. nuo 9 v.r. - 1 v.p.p.
Royal York skyriuje – šeštad. nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.
SKYRIAI:
1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149
2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M8X 1C8 Telefonas: 416 207-9239

MasterCard Interac Cirrus
APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.parama.ca

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2
Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

Kanados Lietuvių Fondas
Lithuanian Canadian Foundation
1 Resurrection Rd., Toronto, ON, M9A 5G1 tel. 416-889-5531

Remkime lietuvių veiklą Kanadoje!
Remkime Lietuvą!
Remkime per Kanados lietuvių fondą!
Prisiminkime Kanados lietuvių fondą testamentuose ir remkime jį savo aukomis.

Raštinės darbo valandos: pirmadieniais ir trečiadieniais nuo 11 v.r. iki 3 v.p.p. Telefonas veikia nuo pirmadienio iki penktadienio tarp 9 v.r. ir 5 v.v. Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.

Algis MEDELIS
QUEEN SYRENA TRAVEL
133 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont. M6R 2L2 Tel. 416-531-4800

KELIONĖS Į VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS
Į LIETUVĄ – visuomet geriausiomis kainomis!

VISUOMET turiu įvairių pramoginių išvykų - apžiūrėti Toronto miestą, Niagarą, Ontario šiaurę, Otavą, Kvebeką ir t.t. - teiraukitės!
VISUOMET ruošiamos maldininkų kelionės - Roma, Liurdas, Fatima

Toronto įstaigoje esu antradieniais tarp 11 ir 17 val. Atvažiuoti Jums nėra būtina, skambinkite **ALGIUI MEDELIUI** asmeniškai.

Tel. Toronte 416 531-4800 Bilietus prašau atsiimti, į tolimesnes vietoves siunčiu X-PRESS paštu

MEDELIS CONSULTING 45 Forest Heights Str., WHITBY, Ont. L1R 1T7
ALGIS ir STEFA MEDELIAI **Tel. 1-905-666-9086**

Visos paslaugos atsikviečiant gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą.
JAV DOLERIUS LIETUVOJE PRISTATOM Į RANKAS PER 7 DARBO DIENAS. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus antradienius.
Dėl smulkesnės informacijos kalbėkite su ALGIU MEDELIU

Pašto ženklai

Prabėgo 2003 metai. Jie Lietuvos paštui buvo ypatingi – Lietuvos paštas šventė 85-ąjį gimtadienį. Ta proga vyko įvairūs renginiai. Neabejingi šiam įvykiui buvome ir mes – Kelmės J. Graičiūno gimnazijos filatelistai. Todėl nutarėme parašyti į Jūsų laikraštį neatsitiktinai. Prie šių renginių prisidėjo tautiečiai iš Toronto, Čikagos ir kitų vietų. Jau anksčiau esame rašę (Jūs apie tai spausdinote savo laikraštyje), kad mūsų gimnazijos jauniesiems filatelistams padeda Toronto lietuvių filatelistų ir numizmatikų draugija, jos vadovai A. Laurinaitis, A. Samsonas. Draugija praeitais metais vėl atsiuntė pinigines premijas jauniesiems filatelistams, kurie paruošė savo rinkinius parodoms. Premijos buvo įteiktos parodos, skirtos Lietuvos paštui 85-mečiui metu Kelmės pašte šiems gimnazistams: V. Jablonskytei, V. Petkevičiūtei, A. Streckytei, A. Urbutytei, M. Vasiliauskaitei, J. Vingelevičiūtei ir G. Lauciui. Torontiečiai atsiuntė didelį kiekį praėjusių paštą ženklų. Šie ženklai pradžiugino jaunimą, daliai moksleivių padėjo susidomėti rinkimu ir įsitraukti į šį judėjimą.

Praeitias metais mes gavome malonų laišką iš Čikagos filatelistų draugijos "Lietuva". Sužinoję apie mus nutarė padėti jaunimui rinkti. Gavę laišką ir pasiūlymą padėti jaunimui pašto ženklais iš E. Jasiūno, tuoj pat išsiuntėme atsakymą. "Lietuvos" draugija E. Jasiūno rūpesčiu atsiuntė senosios Lietuvos, JAV pašto ženklų, bukletų apie "Lietuvos" draugijos veiklą, ženklų istoriją ir t.t., pašto ženklų albumus 1918–1940 m., okupacijos ženklams ir Klaipėdos krašto (Memel) ženklų klijavimui, taip pat iliustruotą albumą (knygą), išleistą draugijos 50-mečio veiklai pažymėti, katalogų.

Praeitų metų gegužės mėnesį surengėme pašto ženklų parodą, skirtą lietuvos pašto 85-mečiui Kelmės rajono Šaukėnų miestelio muziejuje; lapkričio 14 dieną surengėme pašto ženklų parodą Kelmės miesto pašte, keletą parodų gimnazijos skaitykloje. Ruošiamės parodai, skirtai Vasario 16-ajai, gimnazijoje.

Kelmės J. Graičiūno gimnazijos filatelistai ir būrelio vadovas mokytojas Valerijus Paulionis nuoširdžiai dėkojame Toronto lietuvių filatelistų ir numizmatikų draugijai, Čikagos filatelistų "Lietuva" draugijų nariams, A. Laurinaičiui, E. Jasiūnui, W. Dauginiui už paramą, atsiųstą filatelinę medžiagą, pašto ženklus ir pinigines premijas.

Valerijus Paulionis,
Kelmės J. Graičiūno gimnazijos jaunųjų filatelistų būrelio vadovas

• **Vaikams reikia mažiau kritikos, daugiau pavyzdžių.**
(Joubert)

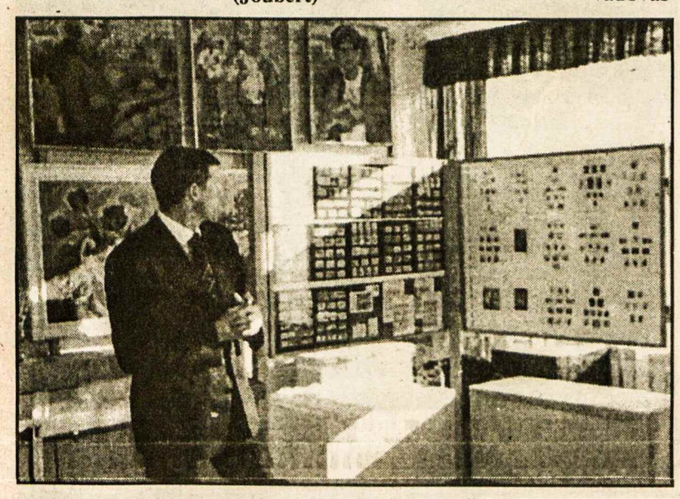

Filatelijos parodą, skirtą "Lietuvos paštui – 85", Šaukėnų miestelio muziejuje atidaro Kelmės J. Graičiūno gimnazijos mokytojas V. Paulionis

Pašto ženklų parodos, skirtos "Lietuvos paštui – 85", dalyviai – Kelmės J. Graičiūno gimnazijos jaunieji filatelistai su Kelmės pašto viršininku Z. Gaidausku (viduryje), pašto darbuotojomis ir mokytoju V. Paulioniu

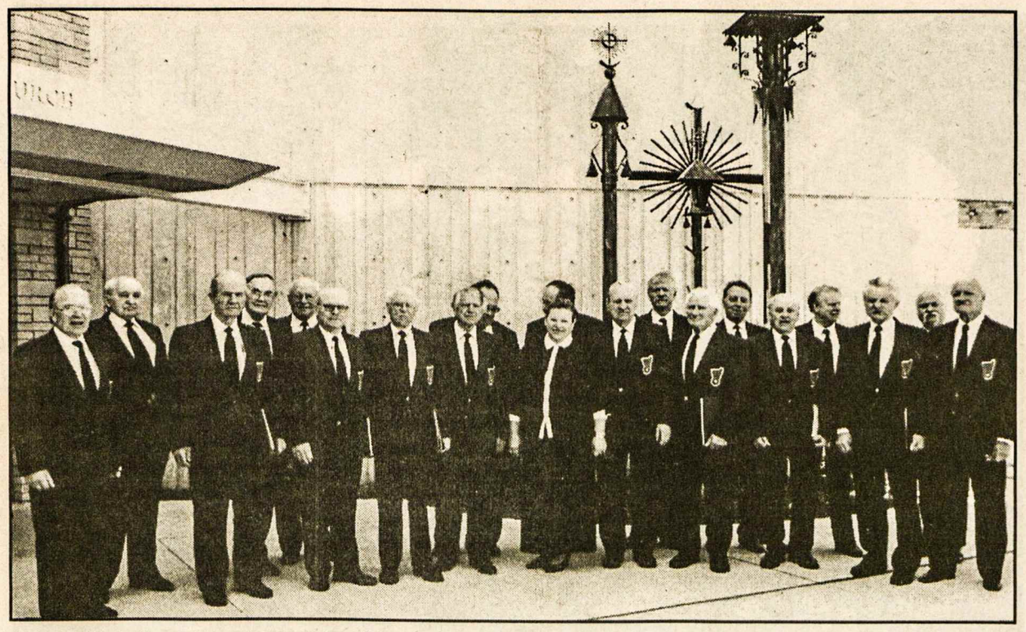

Toronto lietuvių vyrų choras "Aras", koncertuojantis įvairiuose renginiuose. Jo vadovė – muzikė L. Turūtaitė
Nuotr. R. Stirbio

GYDYTOJO UŽRAŠAI

Ekstrasensai mano gyvenime

Pats terminas *ekstrasensas* (lot. *extra* – per daug, už, už ribų + lot *sensus* – jausmas) nėra tikslus. Galbūt čia labiau tiktų sakyti *parasensas* (gr. *para* – prie, šalia).

Šiuo metu ekstrasensų paslaugos (ligų diagnostika, gydymas) bent Lietuvoje yra gana paplitusios. Jomis naudojasi ne vien tik pacientai, sergantieji funkciniais centrinės nervų sistemos sutrikimais, neurozėmis, psichopatija, bet ir širdies, kepenų, inkstų, sąnarių ligomis, taip pat vėžiu, kraujo ligomis bei kt. Ekstrasensų diagnostikos ir gydymo rezultatai dažniausiai būna geri ir neretai trunka ilgai.

Biologinė energija

Biologinė energija yra trejopa: kūno, jausmų ir minties. Kūno energiją sudaro visų organizmo ląstelių gyvybinė energija – aura (gr. *aura* – vėjelio dvelktelėjimas), kurią galima nufotografuoti 1949 m. SSSR mokslininkų S. ir V. Kirilian sukurtu metodu.

Šį reiškinį nagrinėjome ir mes. Dirbdami Kurortologijos mokslinio tyrimo laboratorijoje, patobulinome Kirilian metodą ir pritaikėme jį nustatyti emocinei ir jausmų įtampai. Esame nustatę, kad emocinė ir jausmų energija gali pabloginti arba pagerinti psichinio ir kūno (somatinio) susirgimo procesą. Minties energija daro didžiausią poveikį visam organizmui, ji sudaro kai kurių psichoterapijos metodų (pvz. įtaigos ir savitaigos, hipnozės) pagrindą.

Neigiamoji energija

Neigiamos organizmo energijos atvejį stebėjau, kai vokiečių okupacijos metu gyvenome Giedraičiuose. Tą vasarą rytmetį su tėvu dirbome klojime. Išėję į kiemą, pamatėme į mus skubiu žingsniu einantį senioką, tolimą mamos giminaitį, kuris apylinkėje garsėjo "bloga akimi". Pasisveikinęs su mumis ir kiek šnektelėjęs apie gerą orą, jis tylėdamas žengė į tvartą, kuriame auginome šešis paršiukus. Mane labai nustebino nemandagus tėvo elgesys, kuris rankomis norėjo užtverti kelią įeiti senukui į tvartą. Tačiau jis įėjo. Labai greitai paršiukai pradėjo taip baisiai žviegti, kad pagalvojau, jog dėdulė juos pjauna. Tačiau tuoj pat senukas iš tvarto išėjo, ir visa jo povyza bei veidas liudijo didžiulį susinervinimą. Po kelių dienų mūsų gyvulėliai pradėjo neėsti ir vienas po kito nugaišo.

Čia įdomi vieną detalė, būtent ta, kad žmogus dėl staigaus gyvūnėlių žviegimo sumišo, nors tai jam turėjo būti įprasta, nes "nužiūrėjimu" jis garsėjo jau seniau.

Žvelgiant gydytojo akimis, jo elgesys gali būti tapatinamas su tokiomis psichopatijos formomis kaip pvz. nesąmoningas noras vogti nereikalingus daiktus (kleptomanija), noras padeginėti (piromanija), liguistas potraukis prie azartinių lošimų ir kt.

Kitas bioenergijos atvejis

Žymus Lietuvos mikrobiologas prof. dr. V. Girdzijauskas per savo paskaitą papasakojo tokį atsitikimą. Žymaus sovietmečio laikų veikėjo žmona, sunkiai sirgdama tuberkulioze, pasiekė išeičių stadiją. Į ją jau buvo nukreiptas likimo pirštas, ir baigtis tiesiog beldėsi į duris. Iš Vilniaus tuberkuliozės klinikos, aukštos kvalifikacijos specialistų patariamas, jos vyras sunkią ligonę pasiėmė namo. Iš kažkur išgirdęs apie Naujosios Vilnios prieigose garsėjantį užkalbėtoją vyras nuvežė sergančią žmoną ir pas jį. Koks buvo stebuklas, kada po šio apsilankymo sunkiai ligonei beveik susinormino kūno temperatūra, po savaitės kitos ji su vyru pasirodydavo mieste, lankydavosi knygynuose, drabužių parduotuvėse.

Įtūžęs dėl Tuberkuliozės instituto specialistų tariamai netinkamo žmonos gydymo, jis parašė skundą SSSR komunistų partijos centro komitetui. Respublikos sveikatos ministerijai buvo nurodyta šį atvejį nuodugniai ištirti. Buvo sudaryta komisija, kuriai ir vadovavo paskaitą skaitęs prof. dr. V. Girdzijauskas. Beje, reikėtų pažymėti, kad 1940 m. jis buvo pirmasis sovietinės Lietuvos sveikatos apsaugos komisaras (taigi, ministeris).

Komisija, objektyviai ištyrusi ligonę, konstatavo, kad jos sveikata nei per plauką nepagerėjo, kad baigtis tikrai jau čia pat. O tai po savaitės ir įvyko. Galimas dalykas, kad Naujosios Vilnios užkalbėtojas, buvęs Rusijos caro laikų sanitaras, iš tikrųjų valdė turimą savo bioenergiją ir mokėjo ją teigiamai panaudoti.

Ekstrasensas Markas

Teko susitikti ir su vienu garsiausių ekstrasensų – Marku. Tačiau tas įdomumas sovietų laikais labai lengvai galėjo grėsti atleidimu iš darbo. Iki šiol nežinau ir nesuprantu, kodėl sovietai taip bijojo ne tik ekstrasensų, bet ir kalbų apie juos. Bet *ad rem.* Taigi, atvykę su Marku į Birštoną ėmėmės darbo. Dalyvaujant nemažai grupei gydytojų, Markas savo delnus vedžiodavo ties paciento galva, kaklu, krūtine, liemeniu. Tuo tarpu aš paimdavau paciento sanatorinę knygelę, kurioje buvo įrašyti paso duomenys, diagnozė ir paskirtos kurortinės procedūros. Todėl susirgimo diagnozę aš žinojau, o kiti gydytojai dėl jų gausių pacientų ir Markas – nežinojo. Taip po 2-3 valandas praleisdavome kasdien kokias dvi savaites. Taigi, ekstrasensui Markui sudarėme visas sąlygas diagnozuoti ligą, o gydyti – ne.

Ilgiau dirbti Markas negalėdavo, nes po 8-12 pacientų tyrimo stipriai nuvargdavo. Apie tai liudijo jo veidas, akys, balsas, laikysena. Po kiekvieno paciento apžiūrėjimo jis plaudavosi rankas, nes, pasak jo, rankos lyg kažkuo aplipdavo.

Apskritai Marko persona įdomi. Vokiečių okupacijos laikais jo tėvus sušaudė. Jis pats, turėdamas vos 5 metus, stebuklingu būdu išliko gyvas, nesužeistas ir, užėjus nakčiai, nors ir labai sunkiai, bet sugebėjo išsikabaroti iš pilnos lavonų duobės. Jį pamiškėje išbadėjusį, suvargusį, išsigandusį rado Suvalkijos ūkininkas ir slapta, iki grįžtant rusams, augino. Nuo to laiko Markas idealiai kalbėjo suvalkietiška tarme ir buvo netgi gerokai persiėmęs lietuviškų papročių bei tradicijų. Nesimokė. Fizinio darbo atstovas.

Marko tyrimus protokolavau. Beveik 80% atvejų jis sugebėjo nustatyti pakenktą organą, prognozuoti ligą. Savaime aišku, kad ligos pavadinimo, nebūdamas gydytoju, jis negalėjo žinoti.

Marko diagnozė

Šiuos ekstrasensiškus tyrimus norėčiau pailiustruoti tokiu pavyzdžiu. Paėmęs iš įėjusios į kabinetą pacientės sanatorinę knygelę perskaičiau, kad ji serga stuburo osteochondroze (tarpslankstelinių kremzlių ir pagaliau pačių slankstelių pakenkimu). Tačiau ties stuburu Marko delnai ilgam nesustojo. Pagaliau jis įdėmiai ėmė vedžioti delnus ties pacientės liemeniu, maždaug inkstų projekcijos srityje. Pagaliau Markas pasakė, kad pacientė serga gana sunkia inkstų liga. Tačiau sanatorinėje knygelėje buvo juk visai kita diagnozė, patvirtinta ją gydančio gydytojo parašu ir asmenine antspaudėle. Tokiu atveju į šios pacientės sveikatos nagrinėjimą įsijungiau ir aš. Pirmas mano klausimas buvo, dėl kokios ligos pacientė atvyko gydytis į Birštono kurortą. Gydytojų būryje pamačiusi sanatorijos vyr. gydytoją (direktorių) pacientė stipriai paraudo (?!) ir paklausė ji, ar galinti sakyti tiesą. Jam linktelėjus galva, pacientė papasakojo savo ligos pradžią ir gydymą.

Pasirodo, kad iš tikrųjų ji sirgo sunkios stadijos pielonefritu (inksto ir jo geldelės uždegimu). Tačiau tokia liga (ir visa eilė kitų) kurortinėmis procedūromis negydoma, nes tai tik paūmintų ligos procesą. Jeigu į pacientės sanatorinį kurortinį lapą (siuntimą kurortiniam gydymui) būtų įrašyta tikra diagnozė, sanatorijoje būtų surašytas kontraindikacijos aktas. Tokiu atveju pacientė gali likti sanatorijoje bioritmų atstatymui, gydomajam maitinimui, klimato terapijai, bet greičiausiai būtų grąžinta namo, o ją siuntęs gydytojas turėtų sumokėti profsąjungai kurortinio kelialapio kainą, kuri buvo nemaža. Kadangi pacientė buvo gydytoja, dirbo Alytaus ligoninėje, jos vadovybei susirišus su sanatorijos vyr. gydytoju, buvo sutarta ją priimti. (Pasirodo, kad neretai tenka pailsėti ir nuo gydymo). Taigi, ir čia teisus pasirodė ekstrasensas Markas.

Išvada būtų paprasta. Juo didesnis skritulys (mūsų žinios), juo didesnė erdvė už jo (mūsų nežinojimas). Jau senovės išminčius senatvėje sakė: "Pagaliau žinau, kad nieko nežinau". Gal ir nevisai jis buvo teisus, tačiau neigti mums dar nežinomus reiškinius būtų pažangos stabdymas.

P.S. Deja, mano migreninių galvos skausmų Markas neišgydė.

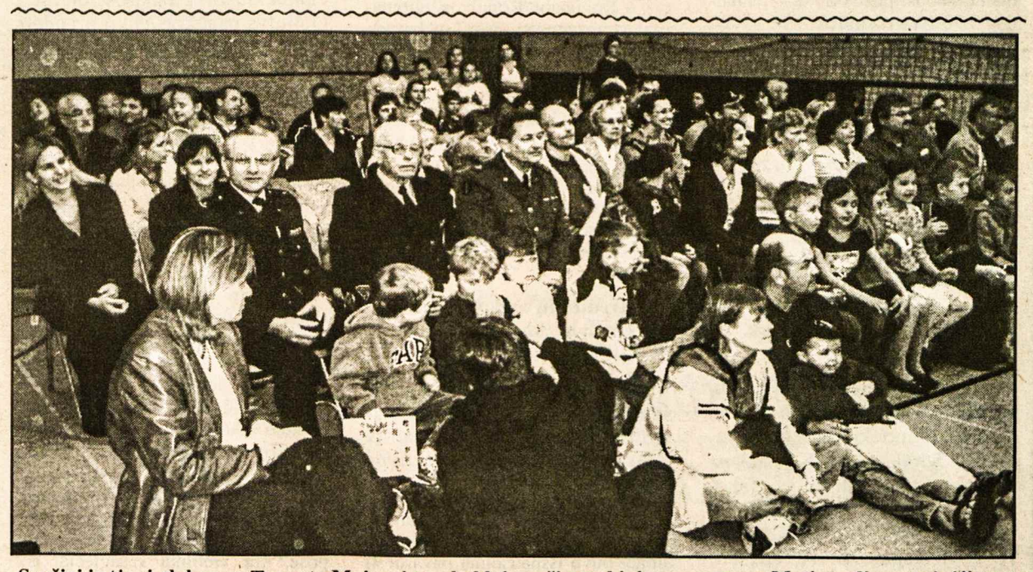

Svečiai ir tėvai, dalyvavę Toronto Maironio mokykloje pačių mokinių surengtame Motinos dienos minėjime
Nuotr. A. Šimonėlienės

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS
Re/max West įstaigoje ilgiausiai dirbantis agentas
♦ 25 metai namų remonto patyrimas ♦ Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas ♦ Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.
RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel. 416 769-1616, namų - 416 769-3577
Nemokamas namų įvertinimas

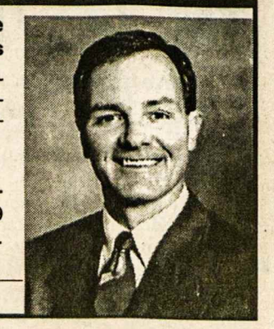

Bloor West Village
DENTAL CARE
Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas
2373 Bloor St. West
Tel. (416) 763-5677

DANTŲ GYDYTOJA
Dr. Gintarė Sungailienė
115 Lakeshore Rd.E.
Mississauga, Ont. L5G 1E5
(I vakarus nuo Hurontario)
Tel. 905 271-7171

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.
PACE LAW FIRM
5110 Dundas ST.W.
(tarp Islington ir Kipling gatvių)
Etobicoke, Ont. M9A 1C2
Tel. 416 236-3060
Fax 416 236-1809

MARLATT FUNERAL HOMES
Marlatt laidotuvių namai jau daug metų teikia aukštos kokybės paslaugas erdviose patalpose
Mes jaučiamės naudingi galėdami ir toliau teikti paslaugas HAMILTONO LIETUVIŲ BENDRUOMENEI

615 Main Street East
Hamilton 528-6303
195 King Street West
Dundas 627-7452

Alan D. Macdonald
Manager

SPAUSTUVĖ PRINTING NET
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave. Toronto Ont.
Savininkas Jurgis Kuliešius

TORONTO ONT

Anapilio žinios

– Birželio 12, šeštadienį, 4 v.p.p. Delhi Šv. Kazimiero šventovės salėje įvyko sibirinių trėmimų minėjimas.

– Birželio 13, sekmadienį, parapijos choras paskutinį kartą giedojo šventovėje per 11 v.r. Mišias prieš vasaros atostogas. Linkime visiems sugrįžti rudenį pasipildžiusiais naujomis jėgomis ir naujais nariais.

– Anapilio sodybos vaikų choro "Gintarėliai" metinis koncertas įvyks birželio 20, ateinantį sekmadienį, 12 v.d. didžiojoje Anapilio salėje.

– Wasaga Beach apylinkės lietuviams vasarinių pamaldų laikotarpis prasidės Kanados dienos savaitgalio sekmadienį. Liepos 4 d. Mišios Gerojo Ganytojo šventovėje jau bus aukojamos 10.30 val. ryto.

– Tradicines Jonines Wasaga Beach mieste šiais metais rengia naujai susikūręs Lietuvių pensininkų klubas. Šventė įvyks liepos 11, sekmadienį, po 10.30 v.r. Mišių, tarp Gerojo Ganytojo šventovės ir salės. Visi kviečiami dalyvauti.

– Ryšium su artėjančiais Kanados federaciniais rinkimais, Kanados vyskupai yra išleidę dokumentą *Election 2004: Responsibility and Discernment,* kuriame nurodoma į ką tikintieji turėtų atsižvelgti rinkdami savo apylinkių parlamentarus. Trumpai suglaudus, vyskupai ragina tikinčiuosius remtis šiomis trimis gairėmis: kuo pilnesniu supratimu Katalikų Bendrijos mokymų, kuo geresniu pažinimu savo kandidato pažiūrų įvairiais klausimais ir pasirinkimu to kandidato, kuris geriausiai atspindi balsuotojo gilius įsitikinimus. Dokumentas pristato šias pagrindines temas: pagarbą gyvybei ir žmogaus orumui, santuokos ir šeimos svarbą, pagalbą vargstantiems ir bendrą rūpestį visuomenės gerove.

– Anapilio knygyne gautos knygos anglų kalba: *Siberia* (Mass deportations from Lithuania to USSR) ir *The Unknown War* (Anti-soviet Resistance in Lithuania).

– Mišios birželio 20, sekmadienį: 9.30 v.r. už a.a. Augustą Underį; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje 2 v.p.p. už a.a. Petrą Bražuką; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje birželio 19, šeštadienį, 3 v.p.p. už parapiją.

Išganytojo parapijos žinios

– Ateinantį sekmadienį, birželio 20, įvyks metinė parapijos iškyla Huron parke, (area "D"), Mississaugoje. Prasidės 11 v. ryto giesmėmis, maldos ir Šv. Rašto skaitymo pamaldomis. Po pamaldų bus pietūs, vaikučiams žaidimai ir tradicinė Moterų draugijos loterija. Važiuoti Dundas gatve į vakarus, pravažiavus 10 kelią, važiuoti iki Mavis gatvės, paskui į kairę, važiuoti į pietus ir pirma gatvė dešinėje pusėje bus Paisley Blvd. W., kuria už 0.5 km pasieksite Huron parką; arba važiuoti į vakarus Queensway gatve ir pravažiavus Mavis gatvę už 0.7 km dešinėje pusėje bus įvažiavimas į parką. Tikimės gausaus dalyvavimo.

– Praeitą sekmadienį maldose buvo prisimintas a.a. Juozas Usvaltas, kuris mirė balandžio 13 d., sulaukęs 71 m. amžiaus. Jo pelenai buvo palaidoti birželio 7 d. Šv. Jono kapinėse. Velionis paliko liūdinčius Petrą ir Irmą Šturmus, brolį Andrių Tillsonburg, Ont. ir plačią giminę Amerikoje.

– Sekmadienį, birželio 27 pamaldos įvyks 11.15 v. ryto.

– Dėmesio! Pradedant liepos mėnesiu pamaldos vyks 9.30 v. ryto kas sekmadienį. Taip bus iki 2005 m. birželio mėnesio pabaigos.

– Vasaros pamaldų tvarkaraštis: liepos 4 d. – pamaldų nebus; liepos 11 d. – 9.30 v.r. pamaldos su Šv. Komunija; liepos 18 d. – pamaldų nebus; liepos 25 d. – pamaldos 9.30 v.r.; rugpjūčio 1 d. – 9.30 v.r. su Šv. Komunija; rugpjūčio 1 d., 8 d., 15 d. ir 22 d. – pamaldos 9.30 v.r.; rugpjūčio 29 d. – 9.30 v. ryto pamaldas ves tarybos narys Paulius Kravecas; rugsėjo 5 d. – pamaldų nebus; rugsėjo 12 d. – pamaldos su Šv. Komunija 9.30 v. ryto. Pradedant rugsėjo 19 d. pamaldos kas sekmadienį 9.30 v. ryto.

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukojo: $500 – B. R. Jackos; $150 – V. Balsienė; $100 – I. Kairienė; $50 – J. E. Black, D. Radzevičienė.

Šv. Jono lietuvių *Kapinių asfaltvimo vajui* aukojo: $1,000 – Prisikėlimo kredito kooperatyvas; $500 – B. R. Jackos; $200 – I. Latvaitienė, I. Jakowich, V. N. Liačai, E. Meiluvienė; $100 – P. A. Skilandžiūnai, A. R. Kiaupos, D. A. Keršiai; $50 – S. Slavickienė, V. L. Sendžikai; $30 – D. Pažerūnas.

Prisikėlimo parapijos žinios

– Praeitą sekmadienį, parapijos chorui giedant giesmę *Nuliūdo kapais apsiklojus tėvynė,* ant altoriaus buvo padėta gėlių puokštė ir sukalbėta malda už Sibire ir kitur žuvusius lietuvius. Parapijos choras po šių pamaldų pradėjo vasaros atostogas.

– Santuokos sakramentą priėmė Tomas Bacevičius ir Pauline Wilson.

– Pakrikštytos: Daina Gabrielė, Onos (Šileikaitės) ir dr. Petro Babeckų dukrelė; Jacintha Vida Leokadija, Vidos (Dirmantaitės) ir Martin Groen In't Woud dukrelė.

– Birželio 14 d. palaidotas a.a. Giedrius Vigelis, 24 m. Paliko tėvus Dalią ir Stasį Vigelius, brolį Mindaugą ir sesutę Sandrą. Lietuvoje mirė a.a. Julius Laurinaitis, Gito Laurinaičio tėvelis.

– Parapijos susirinkime, kuris įvyko praeitą sekmadienį į parapijos tarybą buvo išrinkti/perrinkti: A. Ambrozaitienė, B. Čepaitienė, dr. J. Čuplinskienė, R. Jaglowitz, V. Juzukonytė, L. Kuliavienė, J. Morkūnas, D. Puterienė, G. Petrauskienė, D. Rocca, R. Slapšytė, K. Šiaučiulytė, I. Tarvydienė, V. Taseckas, J. Vingelienė. Tarybos posėdis ir pareigų pasiskirstymas įvyks pirmadienį, birželio 21, 7.30 v.v. parapijos patalpose.

– Talkos savaitgaliai paruošti "Kretingos" stovyklavietę vasaros stovykloms vyks visą birželį. Kas gali padėti, prašom skambinti Rūtai Jaglowitz – 416 622-9919.

– "Kretingos" vasaros stovyklom registracijos blankus galima gauti parapijos raštinėje. Stovyklų datos: lietuviškai nekalbančių lietuvių kilmės vaikams – liepos 4-17 d.d., lietuviškai kalbantiems liepos 18-31 d.d., šeimų su vaikais stovykla rugpjūčio 1-7 d.d. Šeimų stovyklai registruotis galima ir per internetą (www.firstclass/~seimu-stovykla). Žinias apie šeimų stovyklą teikia Alma Slapšienė 905 726-2516.

– Mišios sekmadienį, birželio 20: 8 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; 9.15 v.r. už a.a. Juozą Ražauską; 10.30 v.r. už a.a. Reginą Kliaubienę, už a.a. Mariją Leikūnienę – 11 met., už prel. Praną Vaserį; 12 v.d. už a.a. Vladą Kobelskį.

Muziejaus-archyvo žinios

– Tęsiant muziejaus-archyvo penkiolikametės sukakties aukų vajų, $200 – Vidos Mockuvienės atminimui aukojo Feliksas Mockus. Taip pat aukojo: $500 – Vilius ir Edita Stanaičiai; $400 – Jonas ir Angelė Šimkai; $100 – Nina Balčiūnienė, I. ir P. Girniai, Algis ir Pajauta Kaziliai, Pranas Krilavičius, Birutė ir Jonas Lukšiai, Janina Pacevičienė, Vincentas Paulionis, P. Šidlauskas, Zina Vaičeliūnienė; $60 – Gražina Raškauskienė; $55 – Jonas Bukšaitis; $50 – Lydija Balsienė, Balys ir Genė Čižikai, Antanas Elvikis, Gertrude Jocas, Ona Juodišienė, S. ir E. Kuzmickai, Vytas ir Vida Paškai; $40 – Lydija Pocienė; $20 – K. ir V. Jokubauskai, J. Kairiūnaitė. Nuoširdžiai dėkojame visiem aukotojam.

Maironio mokyklos žinios

– Nuoširdus ačiū "Paramos" kredito kooperatyvui, paaukojusiam mokyklai $5,500.

– Tėvų komiteto nariai sunešė gardžias vaišes mokytojams paskutinį šių mokslo metų rytą. Dėkojame.

– Atsisveikiname su Šarūnu Balsiumi, Julija Maksimavičiene, Laima Stončiene ir Elena Stravinskaite, kurie pasitraukia iš mūsų tarpo, bent laikinai. Liekame dėkingi už jų įnašą mokyklai.

– 6 sk. ir 7 sk. mokinių laiškai yra atspausdinti paskutinėje *Bitutės* laidoje Vilniuje. Jeigu kas norėtų tą žurnalą užsiprenumeruoti rašykite adresu: "Bitutė", Aušros Vartų g. 12, Vilnius, Lithuania, arba rašykite Bitute@vilnensis.lt.

– Rokiškio "Romuvos" gimnazija užmezgė ryšį su mūsų knygynu. Tikimės toliau susirašinėti pradėję naujus mokslo metus.

– Tėvų komiteto narys Kazimieras Senda įsteigė Maironio mokyklos tinklalapį www.maironiomokykla.net. Pasidomėkite.

– Jeigu kas nespėjo užsiregistruoti, tai galėsite padaryti pirmą mokslo metų dieną, rugsėjo 18. Taip pat bus galima atsiimti leidinį.

Živilė

Tremtinių vaikaičių mokyklai *Lietuvių Namai* Vilniuje K. A. Biretos paaukojo $500.

A. a. Laimutei Kvedaraitei-Barry mirus, užjausdama vyrą, tėvus ir artimuosius, B. Kasperavičienė *Tėviškės žiburiams* aukojo $25.

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukojusių sąraše (*TŽ* nr. 23) klaidingai buvo išspausdinta pavardė I. Biskienės, aukojusios $50. Už klaidą atsiprašome.

Akimirka iš Toronto atžalyniečių atliekamų tautinių šokių Vasario 16-sios minėjime Montrealyje. "Atžalynas" uoliai ruošiasi dalyvauti XII Lietuvių tautinių šokių šventėje Čikagoje š.m. liepos pradžioje

50% nuolaida pirmų metų nuomai

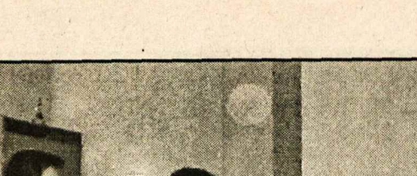

SAUGOS DĖŽUTĖS**

PARAMA
2975 BLOOR STREET WEST, TORONTO ON M8X 1C1
TEL: 416-207-9239

**Saugos dėžučių skaičius ribotas

KLB darbo valandos vasaros metu, nuo birželio 21 iki rugsėjo 7 d. – trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 5 v.p.p.; ketvirtadieniais nuo 9 v.r. iki 7 v.v.; penktadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p. **Inf.**

Anapilio sodybos vaikų choras "Gintarėliai", vad. Deimantės Grigutienės, yra pakviestas dalyvauti daugiakultūriniame renginyje *United Europe Day,* skirtame dešimties šalių, jų tarpe ir Lietuvos, įstojimui į Europos sąjungą paminėti. Šis renginys, kuris turėjo įvykti gegužės 1 d., dėl nepalankių oro sąlygų buvo atidėtas ir dabar įvyks birželio 19, šeštadienį, į vakarus nuo Sunnyside paviljono paplūdimyje (Lakeshore Blvd. ir Colborne Lodge Dr. sankryža). Programoje: tautybių pasirodymai – šokiai, muzika, dainos, gimnastika, solistai, ansambliai. Bus ir įvairių kitų vaikams skirtų pramogų bei užsiėmimų. Lietuvių pasirodymas 1 val. p.p. **Inf.**

Lietuvių slaugos namai "Labdara" gavo MetCap administratorių bendrovės metinę premiją už geriausias provincijoje teikiamas paslaugas. Įteikimo iškilmės įvyko š.m. gegužės 20 d. *Art Gallery of Ontario* patalpose. Dalyvavo administratorė Joan Ciupak, priežiūros direktorė Beata Brun ir *Life Enrichment Manager* Ljiljana Gavrilovic. Priimdama premiją J. Ciupak padėkojo už pagerbimą, suteiktą po tik dvejų metų veikimo, sakė, kad MetCap labai didžiuojasi visų "Labdaros" darbuotojų pastangomis. Spaudos pranešime pažymėta, jog "Labdara" yra ne pelno siekianti ilgalaikės priežiūros, provincijos patvirtinta institucija, kuri gali priimti iki 90 įnamių. Privačiomis aukomis galima prisidėti prie "Labdaros" teikiamų paslaugų pagerinimo. Aukas kviečiama siųsti "Labdaros fondui". Galintys paaukoti laiko prisidėti prie įnamių priežiūros prašomi skambinti Irenai telefonu 416 232-2112, ext. 409.

KLJS žinios

– Šiais metais tradicinis susibūrimas įvyko Vasagoje gegužės ilgąjį savaitgalį, kai lijo kaip iš kibiro. Tačiau KL jaunimo sąjungos planuoti užsiėmimai įvyko nepaisant nepalankaus oro. Ant šlapio smėlio tarp balų vykdėme "Bocci Ball" konkursą. Tai tradicinis italų žaidimas, panašus į kėgliavimą. "Bocci Ball" varžybose dalyvavo Toronto ir Hamiltono komandos, iš viso apie 25 jaunuoliai. Pirmą vietą laimėjo Hamiltono komanda, antrą vietą Toronto "Mullet" grupė ir trečią vietą – Toronto "Patank" grupė. Šią žaidynių tradiciją žadame tęsti ir kitais metais. Vakare jaunimas susirinko Vasagos Beakono patalpose, kur vietiniai vasagiečiai išgirdo labai daug įvairių lietuviškų dainų. **D.K.**

• Ar jau parėmei Kanados lietuvių muziejų-archyvą?

Maloniai kviečiame į Anapilio sodybos vaikų choro

GINTARĖLIAI

"GINTARĖLIAI"

METINĮ KONCERTĄ,
skirtą Tėvo dienai paminėti

2004 m. birželio 20, sekmadienį, 12 val.
DIDŽIOJOJE ANAPILIO SALĖJE

Programoje: W.A. Mozarto, Cherubinio, F. Schuberto ir šiuolaikinių lietuvių kompozitorių Gintauto Abariaus, Leonido Abariaus, T. Leiburo, V. Kernagio ir kt. kūriniai.

Po koncerto - kava ir pyragai. Bilietus galima įsigyti prieš koncertą arba skambinant Aušrai tel. 905-274-5423.
Bilieto kaina - $10. Vaikams - nemokamai.

KLB Krašto tarybos Vyriausia rinkimų komisija praneša, kad š.m. rugsėjo 19 d. visose KLB lietuvių apylinkėse vyks rinkimai. Iki š.m. birželio 30 d. kiekviena apylinkė praneša apie savo apylinkės sudarytą komisiją, o visų kandidatų į Krašto tarybą iš apylinkių sąrašus prašome pristatyti iki liepos 31 d. dviejuose egzemplioriuose Vyriausiai rinkimų komisijai, 1 Resurrection Road, Toronto, ON, M9A 5G1.

F. Mockus,
Rinkimų k-jos pirmininkas

Inž. Kostas Astravas iš Kalgario buvo atvykęs į Toronto universiteto inžinierių klasės suvažiavimą. Ta proga V. Kulnio iniciatyva jis Lietuvių Namuose birželio 6 d. papasakojo apie Artimuosius rytus, kur jam teko daug metų dirbti įvairiuose arabų kraštuose. **S.P.**

Lietuvių Namų žinios

– Birželio 1 d. Lietuvių Namų svetainėje pietavo 157 svečiai. Pranešimą padarė LN Moterų būrelio pirm. A. Biškevičienė. Svečių knygoje pasirašė – J. Burokaitė iš Vilniaus, D. Čepanauskienė iš Druskininkų, A. A. Urbonai ir E. Sapegaitė iš Klaipėdos.

– Lietuvių Namų ir Labdaros valdybos posėdis – birželio 17, ketvirtadienį, 7 v.v. Lietuvių Namų seklyčioje.

– Nuo birželio 14 d. svetainė "Lokys" bus atidaryta pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir ketvirtadieniais nuo 5 v.v. Kitomis dienomis dirbs įprastu laiku.

Slaugos namų žinios

– Slaugos namams a.a. V. Naruševičiaus atminimui $200 aukojo O. Naruševičius; a.a. G. Kocienės atminimui $50 aukojo LN Moterų būrelis; a.a. D. Šerelio atminimui $20 aukojo H. Baumgard.

– Slaugos namų komitetas dėkoja visiems už aukas, kurios priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, ON, M6P 1A6.

Atitaisymas. *TŽ* 23 nr. 1 psl. paraše po nuotrauka turėjo būti Auksė Ramanauskaitė, ne Ramauskaitė. Atsiprašome.

Muzikė ir "Lyros" kamerinio orkestro vadovė Audronė Šarpytė savo 50-ties metų gimimo dieną paminėjo koncertu muzikine fantazija "Audroje" gegužės 30 d. Prisikėlimo parapijos salėje. Buvo atlikta Mocarto, Bacho ir kiti muzikos kūriniai. J. S. Bacho "Koncerto E-dur" III dalį solo grojo Audronė Šarpytė, kelias dainas atliko Aušra Šivickytė. "Lyrelė" – Audronės Šarpytės mokinių grupė pagrojo kelis muzikos dalykus. Orkestras pagrojo "Laimingos gimimo dienos". Koncerto dalyviai sugiedojo *Ilgiausių metų.* Sukaktuvininkė buvo apdovanota gėlėmis. Pabaigoje svečiai buvo pavaišinti vynu ir užkandžiais. **S.P.**

A. a. Vandos Yčienės atminimui pagerbti Lietuvių slaugos namams "Labdara" aukojo: $445 – Yčų šeima; $300 – dr. J. ir L. Yčai; $200 – J. Pacevičienė, G. D. Sakai; $100 – L. Balsys, A. Pacevičius, A. D. Zakarevičiai; $75 – G. V. Butkiai; $50 – I. J. Meiklejohn, L. Matulevičienė, G. A. Tarvydai, C. Tomesko, V. Pacevičius, J. Tomas, E. Delkuvienė, C. D. Abell, A. Valadkienė; $40 – E. Glumac; $25 – J. Abell, A. V. Puzeriai; $20 – V. P. Melnykai, K. J. Batūros, G. D. Rocca, dr. E. Bekeris, Ž. Reiner, D. E. Powell, R. M. Rusinai, A. Lemežys, V. K. Gapučiai, V. D. Karosai, P. A. Skilandžiūnai, R. K. Poškai, J. Šeškus, E. M. Kazakevičiai, V. V. Paškai, J. A. Empakeriai, S. G. Krašauskai, J. Kairienė, G. Meiluvienė, V. Balsienė, J. Paškauskienė; $10 – L. Kybartienė, A. Valienė.

Aukas surinko Gražina Butkienė ir Monika Povilaitienė.

MONTREALQUE

Aušros Vartų šventovėje birželio 13 d., prieš 11 val. Mišias kleb. kun. R. Birbilas pašventino vainiką, skirtą paminėti Sibirinių trėmimų aukoms. Po to buvo trumpa eucharistinė procesija ir palaiminimas Švč. Sakramentu Kristaus Kūno ir Kraujo šventės proga. Šventei pritaikytas giesmes skambiai giedojo parapijos choras. Mišios užbaigtos *Libera* ir Tautos himnu.

Justin-Mathew Drysdale, Aušros Geralavičiūtės ir Kenneth Drysdale sūnus, pakrikštytas birželio 12 d. Aušros Vartų šventovėje.

A. a. Francois Skruibis, 78 m. amžiaus, a.a. Adelės Plioplytės ir Frank Skruibio sūnus, mirė gegužės 22 d. Palaidotas iš Roussin laidotuvių namų.

A. a. Janina Kriaučeliūnaitė-Sadauskienė, 67 m. amžiaus, mirė birželio 8 d. Po pamaldų laidotuvių namų koplyčioje palaidota Cote des Neiges kapinėse birželio 11 d. Liūdi sūnus, duktė su šeimomis ir trys vaikaičiai.

A. a. Antanas Čepulis, 89 m. amžiaus, ilgametis Aušros Vartų parapijos komiteto narys, uolus jos rėmėjas, mirė birželio 11 d. slaugos namuose. Bus laidojamas lietuvių Šv. Jono kapinėse, Mississaugoje, ON greta anksčiau mirusios žmonos Marcelės. **D. S.**

Šv. Kazimiero žinios

– Šeštadienį, birželio 5, Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. A. Volskis ir keli parapijiečiai prisijungė prie "St. Dominic's Parish" golfo varžybų. Diena žaidėjams buvo puiki, saulėta ir vėsi. Moterų čempione tapo lietuvaitė Linda Visockis Poole. Visi smagiai praleido dieną. **V.L.**

Kun. Aloyzas Volskis, Šv. Kazimiero parapijos klebonas su Malcolm Mackenzie, "St. Dominic's Parish" golfo varžybų organizatoriumi

Dr. Michael Zenaitis, baigęs British Columbia universitetą doktorato laipsniu cheminės inžinerijos srityje. Nuotraukoje jis su montrealiečiais tėvais Marija ir Guy Zenaičiais

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE. H1X 1L7
TEL: (514) 722-3545 FAX: (514) 722-3546

LITAS *Montrealio lietuvių kredito unija*

1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8
Tel.: 766-5827 FAX: 766-1349

Mažosios Lietuvos fondas, to vardo valdybos leidžiamas 20 psl. žiniaraštis, 2004 m. pavasariniame numeryje apžvelgia Fondo veiklą, rašo apie Mažosios Lietuvos enciklopedijos II tomą, pamini prieš 730 metų žuvusį Didžiojo prūsų sukilimo vadą Herkų Mantą, pagerbia sukaktuvininkus bei amžinybėn pasitraukusius, aptaria aktualijas, skelbia aukotojus. Kanadoje Fondo globėja yra Ieva Adomavičienė, 250 Scarlett Rd., Apt. 1212, Toronto, Ont. M6N 4X5. Šiuo adresu galima siųsti aukas ir paremti Mažosios Lietuvos fondo veiklą, kurios apimtis yra reikšminga visai Lietuvai.

"BALTIC TREE SERVICE" – Genėju ir apsaugau nuo ligų bei kenkėjų visų rūšių medžius, krūmus pigiai ir tvarkingai. Pagražinsiu jūsų kiemo vaizdą! Danius Lelis, 647 519-2299 (nešiojamas).

JOTVA CONSTRUCTION
Atlieka staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Skambinti Algiui tel. 905 272-8323 arba 416 882-8531.

Minčių žiupsnelis

Žmogus surimtėja, kai nustoja augti.

Fanatikas turi galvą, bet blogai galvoja.

Senatvė ateina nekviesta, nuo jos nepasislėpsi.

Meškeriojimas – ne sportas, tik žuvelių kankinimas.

Geriau būti atsargiam negu drąsiam.

Prižiūrėtojas uždirba algą ne dirbdamas, bet žiūrėdamas.

Žmogus vienintelis sutvėrimas, kuris juokiasi.

Sąžinė telpa galvoje. Žmonės mini sąžinės balsą, bet niekas jos negirdėjo.

Akloji žarna tik daktarams naudinga.

Tik kapinės parodo žmonių lygybę.

Viskas sensta, išskyrus skolą.

M. Čapkauskas

• Namai be lietuviškos spaudos – tai namai be tautinės šviesos.

PARDUODAMI moteriški tautiniai drabužiai. Vieni – dydžio (size) 12+; kiti – dydžio (size) 14+. Skambinti tel. 519 842-2792, po 9 valandos vakarais.

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 (ext. 26) dienos metu.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

Matininkas
TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.I.P
ONTARIO LAND SURVEYOR
40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7
TEL: (416) 237-1893
FAX: (416) 237-0426
E-mail: tomsenkus@rogers.com